

Triglav osiguranje, a.d.
Prvog krajiškog korpusa 29, 78000 Banja Luka, RS, BiH
tel/fax: + 387 51 215 262
www.triglavrs.ba

Triglav osiguranje, ad
Godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu

Banja Luka, april 2022

SADRŽAJ

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA.....	3
2. OSNOVNI PODACI	3
2.1. Lična karta.....	3
2.2. Poslovne jedinice Društva	3
2.3. Broj i struktura zaposlenih	4
2.4. Vođenje i upravljanje.....	4
2.5. Akcionarski kapital i akcionari	4
3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA.....	5
3.1. Mišljenje ovlaštenog revizora	5
3.2. Mišljenje ovlaštenog aktuara	6
4. PRIMIJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE.....	7
5. POSLOVNO OKRUŽENJE	19
5.1. Opšte privredno okruženje i uticaj okoline na poslovanje.....	19
5.2. Tržište osiguranja i pozicija Društva na tržištu	20
6. POSLOVANJE DRUŠTVA.....	22
6.1. Obračunata bruto premija.....	22
6.2. Likvidirane štete	23
7. ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA	24
8. POKAZATELJI DRUŠTVA.....	37
9. POVEZANA PRAVNA LICA.....	38
10. DONACIJE DRUŠTVA	39
11. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA	39
12. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA	39
13. AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM.....	40
14. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA	41
15. POSLOVNI SEGMENTI DRUŠTVA.....	41
16. UPRAVLJANJE RIZICIMA U DRUŠTVU.....	41
16.1. Regulatorna kapitalna adekvatnost	42
16.2. Kapitalna adekvatnost prema režimu S2.....	42
16.3. Profil rizika.....	43
17. SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE	49
18. PODACI O KORIŠĆENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENATA.....	50
19. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE.....	50
20. SPISAK USLOVA I TARIFA.....	51

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA

Iza nas je godina koju su u velikoj mjeri obilježile posljedice pandemije korona virusa kao i određene zakonske promjene u oblasti osiguranja. Jedna od bitnijih promjena odnosi se na povećanje zakonske provizije za osiguranje autoodgovornosti sa 15% na 27% od bruto fakturisane premije. Tim potezom praktično su legitimirani nelegalni popusti i izgubljena svaka nada da se u dogleđnoj budućnosti isti mogu svesti na stope koje su na snazi u državama okruženja i koje su normalne za pribavu obaveznog osiguranja. Na tržištu osiguranja Republike Srpske od približno 200 mil. KM godišnje fakturisane bruto premije neživotnih osiguranja djelovala su 24 društva za osiguranje, što je po svim parametrima previše za postizanje efekata od ekonomije obima pa se samim tim dugoročno mogu očekivati i ukрупnjavanja ili potrebe za unošenjem dodatnog kapitala u ovu djelatnost.

Naši napori u podizanju svijesti o potrebi za osiguranjem i u većem naglasku na susretljivosti i odzivnosti naših zaposlenih prilikom potreba naših klijenata dali su jako dobre rezultate, pa tako možemo biti izuzetno zadovoljni da smo u tim okolnostima u prošloj godini u Triglav osiguranju Banja Luka ostvarili rast bruto fakturisane premije neobaveznih vidova osiguranja za čak 11% i zadržali tržišnu poziciju na tržištu neživotnih osiguranja Republike Srpske.

Ukazano povjerenje naših osiguranika nas podstiče da nastavljamo slijediti naš strateški pravac razvoja i prodaje neobaveznih osiguranja i obavezuje da se potrudimo unaprijediti korisničko iskustvo naših klijenata prilikom zaključenja polise i da pojednostavimo i približimo sve post-prodajne usluge.

2. OSNOVNI PODACI

2.1. Lična karta

	Triglav osiguranje, ad
Sjedište	Adresa: I Krajiškog korpusa 29, 78000 Banja Luka Telefon: + 387 51 215 262 Faks: + 387 51 215 262 Elektronska adresa: info@triglavrs.ba Internet stranica: www.triglavrs.ba
Upis u centralni registar	Rješenje br. 071-0-Reg-08-000540
Matični broj	1388380
Poreski broj	4400883340003
Osnovni kapital	7.556.000,00 KM
Predsjednik Upravnog odbora	Darko Popovski
Direktor	Janez Rožmarin
Djelatnost, saglasno važećom standardnom klasifikacijom djelatnosti	Osiguranje imovine i lica

2.2. Poslovne jedinice Društva

Poslovanje Društva obavlja se u centrali u Banjaluci i u filijalama Društva (regionalnim kancelarijama) na teritoriji Republike Srpske.

Sjedište Društva Triglav osiguranje, ad je u ulici Prvog Krajiškog korpusa 29.

Filijale Društva sa pripadajućim kancelarijama geografski su raspoređene na teritoriji Banja Luke, Doboja, Gradiške, Prijedora, Bijeljine i Pala.

2.3. Broj i struktura zaposlenih

Na dan 31. decembar 2021. godine Društvo ima 98 zaposlenih radnika, a kvalifikaciona struktura zaposlenih je sljedeća: KV (10 radnika), SSS (27 radnika), VŠS (4 radnika) i VSS (57 radnika).

2.4. Vođenje i upravljanje

Organi upravljanja Društva su:

- Skupština akcionara - organ vlasnika,
- Upravni odbor - organ upravljanja,
- Izvršni odbor – organ upravljanja i
- Direktor - organ upravljanja.

Upravni odbor i Izvršni odbor čine Upravu Društva. Članove Upravnog odbora Društva čine 3 člana, a to su kako slijedi:

- Darko Popovski, predsjednik Upravnog odbora,
- Blaž Jakič, član Upravnog odbora,
- Iztok Šekoranja, član Upravnog odbora.

Članovi odbora za reviziju su:

- Jana Polda, predsjednik Odbora za reviziju,
- Iztok Cimperman, član Odbora za reviziju,
- Saša Kovačić, član Odbora za reviziju,
- Blaž Jakič, član Odbora za reviziju,
- Mladen Jug, član Odbora za reviziju.

Funkciju Direktora Društva od 01.04.2021. godine obavlja Janez Rožmarin, na mandatni period od četiri godine.

2.5. Akcionarski kapital i akcionari

Osnovni podaci o akciji

	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Broj akcija	3.778	3.778	2.778	2.778
Knjigovodstvena vrijednost akcije	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00

Struktura akcionara na dan 31.12.2021

	Svih	Domaćih	Stranih	Pravnih	Fizičkih
Broj akcija	3.778	0	3.778	3.778	0
Broj akcionara	1	0	1	1	0

Najveći akcionari Društva na dan 31.12.2021

AKCIONAR	Vlasnički udjeli u %	Broj akcija
Triglav INT, d.d. Ljubljana	100%	3.778
Ukupno	100%	3.778

3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA

3.1. Mišljenje ovlaštenog revizora

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Triglav Osiguranje a.d. Banja Luka ("Društvo"), koji obuhvataju izvještaje o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2021. godine, izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te note uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2021. godine, te rezultate njihovog poslovanja i novčanih tokova, za godinu koja je tada završila, i sastavljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) („IESBA” Kodeks) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu sa „IESBA” Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

3.2. Mišljenje ovlaštenog aktuara

Iz svega naprijed izloženog i ocjene bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju, a u skladu sa odredbama Odluke o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/07), dajem konačno pozitivno mišljenje na Finansijske izvještaje i Godišnji izvještaj o poslovanju osiguravajućeg društva Triglav osiguranje, ad za 2021. godinu.

1. Društvo je 2021. godinu završilo sa ostvarenim neto gubitkom u iznosu od 592.173 KM (2020: neto dobit je iznosila 166.902 KM).
2. Ukupna obračunata premija iznosi 11.523.222 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 3,3%.
3. Ostvaren je pozitivan mjerodavan tehnički rezultat u samoprdržaju i iznosi 1.620.892 KM, odnosno koeficijent mjerodavnog tehničkog rezultata iznosi 69,4%.
4. Tehničke rezerve su pokrivene adekvatnim i likvidnim sredstvima u punom iznosu bez prekoračenja ulaganja.
5. Društvo je koristilo izdvojena sredstva preventive iz ranijih godina u iznosu od 38.236 KM, a dodatna sredstva nisu izdvajana u skladu sa Odlukom o raspodjeli premije. Ukupno stanje fonda preventive na kraju godine iznosi 254.314 KM.
6. Viškovi rizika iznad samoprdržaja su adekvatno i pravovremeno cedirani u reosiguranje.
7. Društvo iskazuje adekvatan nivo likvidnosti i redovno izvršava sve svoje obaveze. Koeficijent likvidnosti na dan 31.12.2021. iznosi 2,1. Koeficijent likvidnosti nije imao vrijednost ispod 1.
8. Društvo raspolaže sa više kapitala u iznosu od 1.290.770 KM u odnosu na minimalni garantni fond odnosno sa 1.704.627 KM bazičnog kapitala iznad minimalno propisanog garantnog fonda. U toku godine nije isplaćivana dividenda akcionarima Društva.
9. Društvo održava visok nivo ažurnosti rješavanja i isplate šteta. Efikasnost u obradi šteta iznosi 89,0%, a u isplati šteta 99,2%.
10. Troškovi sprovođenja osiguranja su viši za 1.946.307 KM u odnosu na premijski režijski dodatak. Ostvaren je pozitivan rezultat redovne djelatnosti na nivou ukupnog portfelja.
11. Negativan run-off rezervisanja za nastale prijavljene štete je rezultat razvoja odštetnih zahtjeva koji su iznad samoprdržaja Društva te se može smatrati da ovaj nedostatak rezervisanja ne utiče na finansijski položaj Društva.

Osiguravajuće društvo Triglav osiguranje ad Banja Luka je u poslovnoj 2021. godini ostvarilo rast bruto premije, obezbijedilo stabilnost u poslovanju, smanjilo učešće troškova sprovođenja osiguranja te redovno izmirivalo svoje obaveze.

4. PRIMIJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE

Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih osiguravajućih aktivnosti Društva, odnosno poslovne i finansijske prihode. Pod redovnim aktivnostima Društva podrazumijevaju se sve aktivnosti koje Društvo preduzima u obimu svog rada kao i aktivnosti koje su sa njima povezane i koje podržavaju taj rad i od njega proizilaze ili imaju propratni karakter.

Prihode Društva čine poslovni-funkcionalni prihodi, finansijski prihodi i ostali prihodi.

Poslovni (funkcionalni) prihodi

Poslovni prihodi Društva podrazumijevaju prihode iz djelatnosti osiguranja, odnosno prihode po osnovu premije osiguranja, prihode po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta, prihode od ukidanja i smanjenja rezervisanja osiguranja, prihode od povraćaja poreskih i drugih dažbina i prihode od premija, subvencija, donacija, prihode po osnovu provizija reosiguranja, prihode po osnovu regresa osiguranja i druge funkcionalne prihode.

a) Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

Prihod od premije osiguranja-saosiguranja predstavlja fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija (rezerve za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu premiju osiguranja.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija za sva osiguranja, a režijski dodatak koristi se za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.

b) Prihodi od učešća u naknadi šteta

Prihodi od učešća u naknadama šteta odnose se na poslovne prihode po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta neživotnih osiguranja pravnih lica sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o saosiguranju i reosiguranju kao i prihode po osnovu učešća saosiguravača i reosiguravača u naknadi šteta.

v) Prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja

U okviru prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja iskazuju se prihodi po osnovu ukidanja ili smanjenja rezervisanja u skladu sa zakonom i relevantnim propisima, kao i aktima Društva.

g) Prihodi po osnovu provizija reosiguranja

Prihodi po osnovu provizija reosiguranja predstavljaju provizije koje Društvo ostvaruje na osnovu ugovora od reosiguravača kod kojeg reosigurava svoj portfolio.

d) Ostali poslovni prihodi

U okviru ostalih poslovnih prihoda Društvo evidentira prihode od provizije, regresa, zakupnina, prihode po osnovu dobijenih sporova, kamata, zelene/bijele karte, uslužnih šteta i druge poslovne prihode.

Finansijski prihodi

Društvo priznaje prihode od kamate na finansijsku imovinu kada je vjerovatan priliv budućih ekonomskih koristi Društva i kada je iznos prihoda pouzdano mjerljiv. Prihod od kamata je vremenski razgraničen i priznaje se metodom efektivne kamatne stope koja predstavlja stopu koja tačno diskontuje (svodi) procijenjene buduće novčane tokove u toku očekivanog vijeka finansijske imovine na neto nadoknadivu vrijednost te imovine prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijski prihodi obuhvataju: prihode od kamata, kursnih razlika i ostale finansijske prihode u skladu sa IAS 18, IAS 21 i drugim relevantnim Standardima.

Prihodi po osnovu kamata odnosno finansijski prihodi se najvećim dijelom odnose na kamate po obveznicama kao i plasmane deponovane u banci za pokriće 50% garantnog fonda i tehničke rezerve, a evidentiraju se u obračunskom periodu u kome su nastali.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazuju se dobiti po osnovu prodaje nekretnina, opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje ostataka osiguranih oštećenih stvari, dobiti od prodaje HOV, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja kao i ostali nepomenuti prihodi.

Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Na računima rashoda obuhvataju se poslovni rashodi, finansijski rashodi, ostali rashodi i rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine.

Poslovni (funkcionalni) rashodi

U okviru poslovnih rashoda Društva iskazuju se rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose, naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja, naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja, troškove sprovođenja osiguranja i druge funkcionalne rashode.

Društvo je u toku 2020. godine izvršilo preraspodjelu troškova u okviru kategorije poslovnih rashoda iz grupe troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalnih troškova (troškovi Agenciji za osiguranje, troškovi naknada za šume, protivpožarna i protivgradna naknada, komunalne i republičke takse i ostali slični rashodi) u grupu rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose.

a) Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashode za dugoročna rezervisanja čine doprinos Zaštitnom fondu, doprinos Agenciji za osiguranje Republike Srpske (AZORS), Biro zelene karte (Biro ZK), doprinosi propisani posebnim Zakonom i ostala rezervisanja i funkcionalni doprinosi.

Tehničke rezervacije

Tehničke rezervacije su rezerve društva za osiguranje namijenjene izmirivanju budućih obaveza po osnovu neživotnog osiguranja. Formiranje tehničkih rezervi je propisano Zakonom o osiguranju, njegovim

podzakonskim aktima i internim pravilnicima. Društvo mora za sve poslove osiguranja koje obavlja formirati odgovarajuće tehničke rezerve koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizilaze iz poslova osiguranja koje obavlja. Društvo formira sljedeće tehničke rezervacije:

- rezerve za prenosne premije
- rezervisanja za štete
- rezervacije za neistekle rizike.

1) Rezerve za prenosne premije – obračun je napravljen po principu "pro rata temporis" na osnovu pojedinačnih polisa za sve polise kojima je trajanje nakon 31. decembar 2021. godine uz napomenu da ugovori koje Društvo u 100% iznosu prenosi na teret reosiguravača ne ulaze u ovu rezervu jer Društvo u ovim poslovima ima samo ulogu posrednika, a rizik se u cijelosti prenosi na reosiguravača.

2) Rezerve za štete su rezerve za nastale prijavljene štete (RBNS), rezerve za nastale neprijavljene štete (IBNR) i rezerve za troškove procjene šteta (CHC). RBNS - popis rezervacija se vrši za svaku pojedinačnu prijavljenu štetu. IBNR – obračun je po priznatim aktuarskim metodama za osiguranje od posljedica nezgode, auto kasko osiguranje, osiguranje od požara i ostalih šteta na imovini te osiguranje motornih vozila po Chain ladder (CL) metodi na kumulativnim podacima. Za ostale vrste obračun je napravljen po metodi kvote šteta. Rezerva za troškove procjene šteta (CHC) obuhvata rezervu za direktne i indirektno troškove procjene šteta. Rezerva za direktne i indirektno troškove je obračunata primjenom procenta učešća stvarnih direktnih odnosno indirektnih troškova obrade šteta u likvidiranim štetama na formirane rezervacije.

Društvo formira i rezerve za neistekle rizike (URR) za one vrste osiguranja za koje se može očekivati da prenosna premija neće biti dovoljna za pokrivanje svih budućih obaveza iz postojećih ugovora, odnosno formira se ukoliko očekivana vrijednost šteta i troškova (uključujući odgođene troškove pribave i administrativne troškove za koje je vjerovatno da će nastati nakon završetka finansijske godine) koji se odnose na neistekla razdoblja polisa na snazi na datum izvještavanja prelazi rezervu prenosnih premija vezanu za te polise nakon oduzimanja eventualnih odgođenih troškova pribave.

Naknada za protivpožarnu zaštitu

U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara Društvo obračunava naknadu za protivpožarnu zaštitu u visini od 0,03% od poslovnih prihoda (Službeni glasnik RS, br. 40/20).

Naknada za šume

Naknada za unaprjeđenje opšte korisnih funkcija šuma obračunava se po stopi od 0,07% na ukupan ostvaren prihod (Službeni glasnik RS, br. 40/20).

Protivgradna zaštita

Društvo vrši obračun protivgradne naknade po stopi od 0,25% od ukupno ostvarenog prihoda (Službeni glasnik RS, br. 40/20).

Naknada za vode

Naknada za vode obračunava se na osnovu Zakona o vodama, a osnovica je ekvivalentni broj zaposlenih.

Doprinos Zaštitnom fondu RS

Zaštitni fond Republike Srpske na osnovu obračuna utvrđuje visinu doprinosa Zaštitnom fondu za pokriće izdataka za štete po osnovu nepoznatih i neosiguranih vozila. Fakturisana premija autoodgovornosti je osnovica za obračun navedenih doprinosa.

Naknada Agenciji za osiguranje RS

Agencija za osiguranje Republike Srpske vrši obračun naknada na osnovu ukupno fakturisanе premije Društva.

b) Rashodi naknade šteta i ugovorenih iznosa osiguranja i premije saosiguranja i reosiguranja

Rashodi naknade šteta i ugovorenih iznosa osiguranja i premije saosiguranja i reosiguranja predstavljaju rashode za isplatu naknada šteta i osiguranih suma drugih ugovorenih iznosa i učešće u dobiti osiguranika koji se isplaćuju osiguranicima odnosno korisnicima osiguranja. Rashodi po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod društava za reosiguranje sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o reosiguranju dok se za zelenu kartu reosiguranje vrši preko Biroa zelene karte BiH.

v) Rashodi po osnovu povećanja rezervisanja

U skladu sa zakonom i ostalim relevantnim propisima i aktima Društva iskazuju se rashodi po osnovu povećanja rezervisanja.

g) Troškovi sprovođenja osiguranja

Pod troškovima sprovođenja osiguranja podrazumijevaju se rashodi za obavljanje poslova osiguranja čije pokriće se vrši iz režijskog dodatka. Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju troškove amortizacije nematerijalnih ulaganja, troškove amortizacije nekretnina i opreme, troškove rezervisanja beneficija za zaposlene, troškove materijala, goriva i energije, proizvodnih usluga, reklame i propagande, reprezentacije, poreze i doprinose nezavisne od rezultata, troškove neproizvodnih usluga, nematerijalne troškove kao i troškove zarada, naknada zarada i druge troškove za obavljanje poslova osiguranja.

Troškovi pribave osiguranja su neposredni troškovi pribave osiguranja. Pod neposrednim troškovima pribave osiguranja smatraju se troškovi provizije za zaključene ugovore osiguranja i troškovi zaposlenih direktno i isključivo zaposlenih na pribavi osiguranja, odnosno u slučaju zaposlenih koji obavljaju više poslova srazmjeran dio troškova tog zaposlenog za dio radnog vremena koji prosječno godišnje provodi na direktnim i isključivim poslovima pribave osiguranja.

Metodologija obračuna razgraničenih troškova pribave sastoji se u utvrđivanju učešća prenosne premije po polisama osiguranja zaključenim u obračunskom periodu u odnosu na ukupnu premiju po tim polisama. Nakon utvrđenog procenta vrši se primjena na troškove pribave osiguranja nastalih u posmatranom periodu. Za osiguranja koja se zaključuju na period duži od godinu dana, kao što je osiguranje korisnika kredita NLB banke, razgraničeni troškovi pribave se zasebno obračunavaju jer je na ovim vrstama osiguranja znatno veći procenat udjela prenosne premije u fakturisanjоj premiji u odnosu na osiguranja koja traju do godinu dana.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika, negativni efekti po osnovu valutne klauzule, finansijskih obaveza u skladu sa IFRS 16 i ostali finansijski rashodi.

Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju gubitke po osnovu rashodovanja i prodaje opreme i nematerijalnih ulaganja, gubitke po osnovu prodaje nekretnina, gubitke od prodaje materijala, gubitke od prodaje HOV, rashode po osnovu ispravke potraživanja za premiju, rashode po osnovu ispravke ostalih potraživanja, rashode po osnovu otpisa i ostali nepomenuti rashodi.

Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine

Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine obuhvataju negativne efekte vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, dugoročnih finansijskih plasmana i potraživanja u skladu sa IAS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine i drugim relevantnim MRS. Na računima ove grupe iskazuje se i negativan efekat promjene poštene (fer) vrijednosti sredstava u skladu s IAS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, IAS 38 - Nematerijalna imovina, IAS 5-Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja i ostalim relevantnim IAS -ima.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti (valuti koja nije funkcionalna) su preračunate u funkcionalnu valutu po zvaničnom srednjem kursu koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane originalno u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u funkcionalnu valutu po zvaničnom srednjem kursu koji je važio na taj dan.

Sredstva i obaveze sa ugovorenom valutnom klauzulom preračunate su na dan sastavljanja bilansa prema ugovorenom kursu. Kursne razlike nastale kao rezultat preračunavanja knjiže se u korist finansijskih prihoda ili na teret finansijskih rashoda.

Beneficije za zaposlene

a) Porezi i doprinosi

U skladu sa regulativom RS kao i usvojenom računovodstvenom politikom Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primjenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz neto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Beneficije zaposlenima

U skladu sa Pravilnikom o radu Društva, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme prilikom odlaska u penziju. U skladu sa IAS 19 "Naknade zaposlenima" Društvo vrši obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine, kao i za neiskorištene godišnje odmomore primjenom sopstvenog aktuarskog obračuna. Troškovi vezani za naknade prilikom odlaska u penziju utvrđuju se korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja sa aktuarskim odmjeravanjem.

Porezi

Tekući porez na dobitak

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Društvo vrši obračun i plaćanje poreza na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu

utvrđenu poreskim bilansom koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjnje poreske osnovice budućih obračunskih perioda ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju – bilansu stanja za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode do stepena do kog će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba.

Porez na dodatu vrijednost

U skladu sa članom 25. Zakona o porezu na dodatu vrijednost usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost. Društvo nije u potpunosti oslobođeno plaćanja poreza na dodatu vrijednost, a to se odnosi na izdavanje pod zakup sopstvenih poslovnih prostora, te u skladu sa tim vrši obračun i plaćanje poreza na dodatu vrijednost. Za nabavke roba i usluga iz inostranstva kod kojih je usluga izvršena u Republici Srpskoj vrši se obračun i plaćanje poreza na dodatu vrijednost.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja Društva čine računarski programi i licence koje Društvo koristi i koji su vrednovani po nabavnoj vrijednosti u skladu sa IAS 38 „Nematerijalna ulaganja“.

Društvo vrednuje nematerijalna ulaganja u skladu sa metodom nabavne vrijednosti umanjenoj za iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i iznos ispravke vrijednosti od imparitetnih gubitaka.

Nekretnine i oprema

Pod nekretninom i opremom smatraju se ona sredstva čiji je korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti koja se umanjuje za ispravku vrijednosti i ukupne akumulirane eventualne imparitetne gubitke.

Nakon početnog priznavanja sva sredstva opreme iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvrjeđenja, odnosno primjenom osnovnog postupka predviđenog IAS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Društvo je u 2021. godini izvršilo primjenu IAS 5- Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja.

Društvo pored nekretnina u kategoriji nekretnina evidentira imovinu po osnovu primjene IFRS 16.

Dobitak koji nastane prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni prihod u okviru ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni rashod u okviru ostalih rashoda.

Društvo na dan 31. decembar 2021. godine nema hipoteka, zaloga ili drugih tereta na stalnim sredstvima Društva.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nepokretnosti (zemljišta ili zgrade – ili dijelovi zgrada – ili i jedno i drugo) koje Društvo (kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za obavljanje vlastite djelatnosti u okviru redovnog poslovanja. Društvo kvalifikuje investicione nekretnine u skladu sa Pravilnikom o ulaganju sredstava društva za osiguranje.

Investicione nekretnine se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrijednosti koja uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvrjeđenja, odnosno primjenom osnovnog postupka predviđenog IAS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu pripisuju se iskazanom iznosu te investicione nekretnine ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procijenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali.

U skladu sa regulativom Društvo periodično vrši procjenu vrijednosti investicione nekretnine. Društvo je na dan 30.06.2021. godine donijelo odluku da izvrši preraspodjelu poslovnog prostor u Brčko Distriktu iz grupe građevinski objekata u grupu investicione nekretnine.

Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja, investicione nekretnine obračunavala se po stopama, koje su određene tako da se neotpisana vrijednost nekretnina, opreme, nematerijalnih ulaganja i investicione nekretnine amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog korisnog vijeka trajanja. Takođe, u toku poslovne godine u okviru troška amortizacije Društvo evidentira troškove u skladu sa primjenom IFRS 16 za fizička i pravna lica, kao i za motorna vozila.

Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini neotpisana vrijednost, umanjena za rezidualnu vrijednost, na početku godine kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe koji je služio kao osnova za obračun amortizacije i primijenjene stope u poslovnoj 2021. godini prikazan je u nastavku:

Glavne grupe osnovnih sredstva	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)
Građevinski objekti	71	1.40
Investicione nekretnine	69-71	1,40-1,45
Računari	3	30
Automobili	10	10
Namještaj i kancelarijska oprema	10	10
Ostala oprema	3-6	15-30

Finansijska imovina

Društvo priznaje finansijsko sredstvo onda kada postane jedna od ugovorenih strana u finansijskom instrumentu. Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo.

Društvo finansijska sredstva u zavisnosti od namjere sa kojom su stečena raspoređuje u jednu od sljedećih kategorija: finansijska sredstva koja se drže do dospijea ili finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine ili gdje je to moguće kraćeg perioda.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijea

Mjenice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospijea za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospijea klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospijea. Knjiže se po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjenom za umanjena vrijednosti sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Hartije od vrijednosti koje su namijenjene da se drže na određeni vremenski period, a koje mogu biti prodane uslijed potrebe za obezbjeđenjem likvidnosti ili izmjenama u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cijeni kapitala klasifikuju se kao „finansijska sredstva raspoloživa za prodaju“.

Nakon početnog priznavanja finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mjere po fer vrijednosti.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi dok se hartije od vrijednosti ne prodaju, naplate ili na drugi način realizuju ili dok se ta hartija od vrijednosti ne obezvrijedi.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesečno i priznaju u bilansu uspjeha. Društvo vrednuje hartije od vrijednosti iz svog portfolija kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja i plasmani su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjene za procijenjeno umanjene vrijednosti a u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope osim u slučaju kratkoročnih potraživanja gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Potraživanja po osnovu premije osiguranja i ostala kratkoročna potraživanja

Potraživanja za premiju osiguranja predstavljaju potraživanja od ugovarača osiguranja odnosno osiguranih lica za polisiranu premiju osiguranja u skladu sa ugovorenim uslovima u zaključenoj polisi osiguranja. Visina premije osiguranja utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvaja Upravni odbor Društva.

Procjenjivanje pozicija aktive

Društvo u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje ("Službeni glasnik RS", broj 10/09 i broj 91/14, u daljem tekstu: Pravilnik) vrši procjenjivanje pozicija aktive.

Pozicije aktive klasifikuju se u kategorije zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospjeća procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Rezervisanja za potencijalne gubitke terete rezultat poslovanja Društva.

U skladu sa Pravilnikom sva potraživanja Društva razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

1) prva kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s docnjom do tri mjeseca;

2) druga kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća ali se ne očekuje njeno pogoršanje osim potraživanja od nesolventnog i nelikvidnog dužnika.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do pet, a izuzetno s docnjom do šest mjeseci;

3) treća kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do sedam, a izuzetno s docnjom do devet mjeseci;

4) četvrta kategorija:

- a) potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom od preko devet mjeseci.
- v) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu.
- g) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije reosiguranja ne plaća poslije isteka perioda reosiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda reosiguranja za tu godinu.
- d) potraživanja od lica koje je povezano lice s društvom za osiguranje, a koja bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Iznos rezervisanja za potencijalne gubitke dobija se primjenom minimalno definisanih procenata po prethodno navedenom Pravilniku na bruto iznos potraživanja od komitenata:

<u>Kategorija</u>	<u>% rezervisanja</u>
Prva kategorija	5%
Druga kategorija	25%
Treća kategorija	50%
Četvrta kategorija	100%

Društvo vrši otpis nenaplative premije i potraživanja nakon što su iscrpljene sve mogućnosti za naplatu. Iznos otpisanih potraživanja se prikazuje u bilansu uspjeha kao rashod ukoliko već nisu bila na ispravci vrijednosti. Većina potraživanja po tom osnovu imaju već formirane ispravke vrijednosti. Sva naknadno naplaćena potraživanja knjiže se kao prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja u bilansu uspjeha i priliv novčanih sredstava u bilansu stanja.

Ukoliko Društvo i pored svih preduzetih aktivnosti ne može naplatiti potraživanja vrši se njihovo trajno isknižavanje iz bilansa u skladu sa posebnim odlukama i politikama Društva.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva u konvertibilnim markama i deviznim računima kod poslovnih banaka.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, procijenjena je za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da su kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmijenjeni.

Za hartije od vrijednosti gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. U slučaju bilo kakvog uvećanja u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenje je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja su razgraničeni troškovi pribave osiguranja, prenosne premije reosiguranja, razgraničeni troškovi reosiguranja i ostali AVR.

Društvo vrši razgraničenje troškova pribave u srazmjeri učešća rezerve za prenosne premije u ukupnoj premiji.

Društvo radi razgraničavanje troškova pribave kao aktivna vremenska razgraničenja zbog ravnomjernog terećenja ukupnih troškova posmatranog poslovnog perioda i što realnijeg prikaza konačnog poslovnog rezultata obračunskog perioda.

Imovina iz osnova reosiguranja uključuje iznose potraživane od društava za reosiguranje za cedirane obaveze iz osiguranja. Iznosi potraživani od reosiguravača su procijenjeni na način konzistentan s obračunatim rezervama za prenosne premije i prijavljene a neisplaćene štete ili štete plaćene po osnovu reosiguranih polisa. Imovina iz osnova reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose koji su na osnovu ugovora o reosiguranju naplativi od reosiguravača u vezi s tehničkim rezervama.

Kapital i rezerve

Kapital Društva čini akcijski kapital, zakonske rezerve i emisiona premija, nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, neraspoređeni dobitak ranijih godina i rezultat tekuće godine.

Društva za osiguranje su dužna raspolagati odgovarajućim kapitalom s obzirom na obim i vrste poslova osiguranja koje obavlja kao i rizike kojima je izloženo kod obavljanja tih poslova. Kapital društva u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje u Republici Srpskoj („Pravilnik“) čini osnovni kapital i dodatni kapital umanjen za odbitne stavke. Kapital društva za osiguranje, koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja obračunat u skladu sa odredbama Zakona i Pravilnika mora biti najmanje jednak margini solventnosti za poslove u vrstama neživotnih osiguranja, a izuzetno od odredbi Pravilnika kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja ne može biti manji od Zakonom propisanog minimalnog iznosa kapitala koji na 31. decembar 2021. godine iznosi 6.000.000 KM.

Bazični kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja obračunat u skladu sa zakonskim odredbama i Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje mora da bude najmanje jednak garantnom fondu, koji odgovara većem od sljedeća dva iznosa:

- a) iznosa 1/3 obračunate margine solventnosti za poslove u vrstama neživotnih osiguranja i
- b) Zakonom propisanog minimalnog iznosa kapitala za obavljanje poslova u vrstama neživotnih osiguranja odnosno 6.000.000 KM.

Finansijske obaveze

Pod finansijskim obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u iznosu primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjena za otplate glavnice uvećana za iznose kapitalizovanih kamata i umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Obaveze po osnovu šteta i druge obaveze iz poslovanja

Obaveze za štete po osnovu osiguranja se evidentiraju u visini naknade za likvidirane štete koje treba isplatiti osiguranicima, korisnicima osiguranja ili trećim oštećenim licima. Za iznose prijavljenih a nelikvidiranih obaveza po osnovu šteta, kao i za iznose nastalih, a neprijavljenih obaveza po osnovu šteta Društvo formira rezervisanja. Ukoliko je obaveza iskazana u stranoj valuti ili je ugovorena valutna klauzula prilikom početnog priznavanja Društvo obavezu izražava u konvertibilnim markama, tako što se na iznos u stranoj valuti primjenjuje zvanični srednji kurs te strane valute na datum transakcije u skladu sa efektima promjena deviznih kurseva. Promjene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma isplate obaveze iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema zvaničnom srednjem kursu, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Rezerve za prenosne premije

Rezerve za prenosne premije su dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu. Obračun prenosne premije vrši se posljednjeg dana tekućeg obračunskog perioda i na dan prenosa portfolija osiguranja. Osnovica za obračun rezervi za prenosne premije je ukupna premija osiguranja utvrđena ugovorom i izračunava se pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju s tačnim vremenskim razgraničenjem.

Prenosna premija se obračunava metodom "pro rata temporis". Društvo ne formira rezervu za prenosnu premiju za ugovore o osiguranju koje u 100% iznosu prenosi na teret reosiguravača jer Društvo u tim poslovima ima samo ulogu posrednika, a cjelokupan rizik se putem slipova prenosi na reosiguravača.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete vrši se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete, osim za štete za koje na osnovu raspoložive dokumentacije nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne isplaćene štete u vrsti osiguranja kojoj ta šteta pripada. Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezerve za štete iz ugovora o osiguranju koje se isplaćuju u obliku rente, obračunavaju se aktuarskim metodama u kapitalizovanim iznosima (sadašnja vrijednost budućih rentnih isplata). Rezerva se utvrđuje za svaku rentnu štetu posebno i pri tome se koriste tablice smrtnosti Republike Srbije 2010-2012 i diskontuje se stopom prinosa na finansijska ulaganja Društva. Rezervisanja za direktne i indirektno troškove obrade šteta se formiraju tako što se na zbir RBNS i IBNR primjenjuje udio stvarnih troškova obrade šteta u likvidiranim štetama.

Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete

Rezervisanje za nastale, a neprijavljene štete je urađeno korišćenjem metode ulančanih ljestvica (CL metode) za štete iz sljedećih vrsta osiguranja:

- 1) 01 – Osiguranje od nezgode
- 2) 03 – Kasko osiguranje motornih vozila
- 3) 08 – Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila
- 4) 09 – Ostala osiguranja imovine
- 5) 10 – Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila

Chain ladder metoda se primjenjuje na iznos likvidiranih šteta u razvojnom trouglu formiranom prema datumu nastanka štete. Prosječni razvojni faktori su izračunati na bazi proste aritmetičke sredine, aritmetičke sredine uz isključenje najmanjeg i najvećeg faktora i ponderisane aritmetičke sredine. Za konačne razvojne faktore za svaki period razvoja odabrani su najveći prosječni faktori izračunati na prethodno navedena tri načina. Konačni razvojni faktor šteta (tail faktor) izračunat je na bazi eksponencijalne ekstrapolacije izračunatih razvojnih faktora za period od 10 godina. Na ovaj način obračunate ukupne štete se umanjuju za iznos rezervisanih prijavljenih šteta uz isključenje rezervisanja za velike štete čime se dobija iznos rezervisanja za nastale neprijavljene štete.

Za vrste osiguranja 02 – Zdravstveno osiguranje, 07 – Osiguranje robe u prevozu, 13 – Osiguranje od opšte građanske odgovornosti, 14 – Osiguranje kredita i 18 – Osiguranje pomoći, Društvo je koristilo prosječno trogodišnje učešće prijavljenih šteta (likvidiranih i rezervisanih) nastalih u prethodnoj godini u ukupnom iznosu prijavljenih šteta u njihovoj godini nastanka. Ovaj procenat učešća se primjenjuje na ukupan iznos prijavljenih šteta u tekućoj godini čime se dobija iznos rezervisanja za nastale neprijavljene štete. Društvo koristi ovu metodu uslijed nedovoljnog iskustva sa štetama u ovim vrstama osiguranja.

Ostale obaveze

Društvo pored navedenih obaveza evidentira obaveze i u kategoriji ostalih obaveza. U okviru ostalih obaveza nalaze se obaveze za sudske sporove, ukalkulisane obaveze, obaveze po osnovu primjene IFRS 16 kao i ostale nepomenute obaveze.

5. POSLOVNO OKRUŽENJE

5.1. Opšte privredno okruženje i uticaj okoline na poslovanje

Brojni neriješeni politički problemi u Bosni i Hercegovini čine veliki teret za razvoj privrede. Visoka stopa nezaposlenosti praćena je slabom kupovnom moći stanovništva, te promjenom u strukturi stanovništva sa sve većim učešćem starije populacije. Više od dvadeset godina je prošlo od završetka rata, a BiH još uvijek ima mnogo posla da postigne zajednički prosperitet građana i evropske standarde življenja.

A. Politički aspekt

- Politička nestabilnost - u čitavom poslijeratnom periodu BiH je zadržala relativno visok stepen političke nestabilnosti. Proces demokratskog odlučivanja, usaglašavanja i koordinacije otežano funkcioniše;
- U BiH vlada opšte nerazumijevanje i nedostatak saradnje, kako na međuentitetskom nivou, tako i unutar entiteta, na relaciji pozicija – opozicija. Prepreke na svim nivoima vlasti, a zbog izostanka saradnje državnih organa i privrednih subjekata savjetodavna uloga države potpuno se izgubila;
- BiH je podnijela formalni zahtjev za članstvo u Evropskoj uniji, međutim, zahtjev će biti razmotren tek nakon napretka u određenim sektorima, usklađivanja zakonodavstva, nastavka reformi i ostalih rješenja koja ubrzavaju proces;
- Bosna i Hercegovina zadržala je visoko treće mjesto u Evropi po ovogodišnjem Indeksu percepcije korupcije (CPI), što pokazuje kako nije bilo napretka kada je borba sa ovom pojavom u pitanju. BiH i Albanija sada su najlošije ocijenjene zemlje Zapadnog Balkana, jer su Kosovo i Sjeverna Makedonija ostvarile određeni napredak, prvenstveno zbog procesuiranja krupnih afera i visokih zvaničnika, što se u BiH gotovo nikako ne dešava zbog zarobljenog pravosudnog sistema.

B. Ekonomski aspekt

- Nije moguće predvidjeti početak potpunog ekonomskog oporavka od krize izazvane pandemijom COVID-19 u Bosni i Hercegovini, a ni to kako će taj oporavak izgledati. BiH trenutno prolazi kroz fazu reaktivacije ekonomije. Mjere zaštite sigurnosti i zdravlja građana, kao i nagli porast broja zaraženih zbog novog talasa pandemije, još uvijek usporavaju ekonomsku aktivnost. Kretanje ovim neistraženim područjem zahtijeva balansiranje između kratkoročnih mjera s jedne, te srednjoročnih i dugoročnih mjera i politika s druge strane;
- Prema posljednjem izvještaju Svjetske banke "Doing business 2020", BiH je rangirana na 184. mjestu od 190 zemalja prema lakoći poslovanja, odnosno proceduri registracije pravnih lica, gdje je u prosjeku potrebno 80 dana i 13 različitih procedura, te oko 3000 fiskalnih i parafiskalnih nameta;
- Ekonomija BiH opterećena je ozbiljnim strukturnim problemima u privredi i odsustvom strategije i politike korištenja resursa, što se direktno manifestuje u stvaranju malog društvenog proizvoda i vrlo niskoj efikasnosti upotrebe resursa;
- U BiH je i dalje izraženo siromaštvo građana od kojih gotovo polovina živi na toj ivici, prezaduženost u komercijalnim bankama, visoka nezaposlenost, visok stepen sive ekonomije, te visok javni dug zemlje;
- U Republici Srpskoj su u posljednjem kvartalu 2021. godine registrovana ukupno 113.784 drumska motorna i priključna vozila, od kojih je 57,7% starije od 15 godina, podaci su Republičkog zavoda za statistiku;
- Centralna banka BiH procjenjuje da će ekonomski rast u tekućoj i 2022. godini biti snažniji u odnosu na prvobitne projekcije, odnosno prema aktuelnoj projekciji u 2021. godini očekuje se rast ekonomske aktivnosti od 5,8%, što je za čak 2,4 procentna poena više od projekcije prije šest mjeseci

u maju 2021. Projekcija ekonomskog rasta za 2022. godinu je revidirana naviše za 50 baznih poena, u odnosu na prvi krug projekcija, do nivoa od 3,9%.

C. Socijalni aspekt

- Potrošnja u BiH je značajno veća od proizvodnje pri čemu se višak potrošnje finansira iz inostranih izvora (strana ulaganja, krediti, doznake građana itd.);
- Neto cijena rada je niska, sa visokim stopama poreza i doprinosa;
- Masovni odlasci mladih ljudi iz BiH, a najčešći razlozi su nezaposlenost, nizak standard, niske plate, te korupcija koja je u velikoj mjeri prisutna u zapošljavanju. Procjenjuje se da je od popisa stanovništva 2013. godine BiH napustilo oko 750.000 ljudi. Odlaze najviše mladi, obrazovani i radno sposobni stanovnici, ali nisu rijetki ni odlasci čitavih porodica. Prema dokumentu „Analiza i projekcija tržišta rada u Republici Srpskoj 2019-2022.“ izrađenom od strane grupe profesora Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci, očekuje se da do 2022. godine BiH napusti još 210.000 stanovnika, uglavnom mladih i radno sposobnih;
- Udruženje poslodavaca BiH zbog poprilično dramatične situacije sa radnom snagom uputilo je prije nekoliko mjeseci inicijativu Ministarstvu civilnih poslova BiH i Agenciji za rad i zapošljavanje za traženje olakšica za uvoz radne snage iz inostranstva. Istovremeno bh. poslodavci traže da se mjerama države barem uspori, ako ne i riješi odliv radne snage i to na način smanjenja doprinosa na plate. Poslodavci bi taj novac usmjerili u veće neto zarade radnika i na taj ih način pokušali zadržati;
- U novembru 2021. godine broj registrovanih nezaposlenih osoba u BiH iznosio je 378.079, a od toga 217.947 žena. Broj registrovanih nezaposlenih osoba se u odnosu na oktobar 2021. godine smanjio za 1,1%, a u poređenju sa novembrom 2020. godine broj registrovanih nezaposlenih se smanjio za 8,5%. Sindikalna potrošačka korpa za novembar 2021. godine iznosi 2.190 KM i prosječna plata, koja za novembar 2021. iznosi 1.023 KM, je pokriva sa 46,7%. Najveći broj građana prima ipak minimalnu platu od tek nešto preko 400 maraka. Penzionerima se mjesečno isplati u prosjeku 340 KM;
- Prema većini dostupnih podataka, broj osoba koje žive u inostranstvu, a vode porijeklo iz BiH iznosi gotovo dva miliona, što čini više od polovine ukupnog stanovništva te države. Stanovnici BiH najčešće se iseljavaju u Njemačku, a potom slijede Austrija, Hrvatska i Srbija.

D. Tehnološki aspekt (razvoj informacionih i telekomunikacionih tehnologija)

- U Republici Srpskoj postoji Zakon o elektronskom poslovanju, ali isti efektivno nije u funkciji zbog neimenovanja sertifikacionog tijela, što onemogućava poslovnim subjektima uvođenje bezpapirnog poslovanje u dijelu zaključivanja ugovora;
- Informacioni i komunikacijski (IT) sektor bilježi uspon i spada među najbrže rastuće privredne sektore u Bosni i Hercegovini;
- Posljednjih godina, mladi softverski inženjeri i stručnjaci su počeli osnivati vlastite kompanije, podižući nivo digitalizacije u cijeloj zemlji. Sada rade rame uz rame s velikim multinacionalnim kompanijama. To je dovelo do izuzetnog rasta u IT sektoru;
- Internet trgovina u BiH iz godine u godinu bilježi sve veći rast, a u zadnje vrijeme primjetna je "poplava" portala specijalizovanih za e-trgovinu.

5.2. Tržište osiguranja i pozicija Društva na tržištu

Društvo posluje u skladu sa „going concern“ principom, odnosno vodeći se načelom stalnosti poslovanja, poslovanje Društva u vrijeme pandemije organizovano je na način da se svi poslovni procesi odvijaju neometano i u skladu sa novonastalom situacijom i propisima.

Specifično za tržište osiguranja RS je visoka zastupljenost obaveznih osiguranja, pogotovo AO (oko 70% premije tržišta). Zbog velike konkurencije (24) društava za osiguranje na cc 440.000 vozila i zbog regulatorno definisanog tarifnog sistema, pojavljuju se razni oblici pogodnosti klijentima. Većina društava za osiguranje pogodnosti daje na način direktnog vraćanja gotovog novca, dok dio osiguravajućih društava koristi druge modele stimulanja prodaje, koji značajno opterećuju troškove poslovanja. U februaru 2021. godine udruženje osiguravača kod Privredne komore RS postiglo je dogovor o poštovanju premijskog

sistema, ali se na tržištu toga ne pridržavaju. Ovakav način rada predstavlja rizik za društva zbog kontrola regulatornog organa i drugih institucija koje su najavile kontrole poštovanja premijskog sistema.

Dana 14.09.2021. godine Upravni odbor Agencije za osiguranje Republike Srpske je donio izmjene Pravilnika o međusobnim odnosima zastupnika u osiguranju i društava za osiguranje i ograničenju provizije zastupnika u osiguranju, kojim je provizija za AO sa 15% podignuta na 27% čime je dao legitimitet visokim popustima za AO. Zbog te odluke sada ni srednjoročno nije moguće očekivati pad troškova pribave AO.

Prema posljednjem dostupnom izvještaju Agencije za osiguranje RS, tržišni udio Društva na 31.12.2021. godine iznosi 4,7% i niži je za 0,2 procentna poena u odnosu na isti period 2020. godine. Ukoliko posmatramo samo neživotna osiguranja, tržišni udio Društva iznosi 5,6% i niži je za 0,2 procentna poena u odnosu na godinu ranije.

Tržišni udio i premija ostvarena na tržištu osiguranja RS na 31.12.2021

R.B	NAZIV DRUŠTVA	31.12.2020		31.12.2021		Indeks rasta 2021/2020
		Iznos	%	Iznos	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA						
1	Drina osiguranje a.d.	20.219.912	8,49%	19.593.172	7,59%	96,9
2	Dunav osiguranje a.d.	16.767.490	7,04%	17.501.300	6,78%	104,4
3	Osiguranje Aura a.d.	15.430.317	6,48%	17.065.669	6,61%	110,6
4	Nešković osiguranje a.d.	16.235.462	6,81%	16.718.775	6,48%	103,0
5	Wiener osiguranje a.d.	15.324.657	6,43%	16.503.178	6,39%	107,7
6	Triglav osiguranje a.d.	11.153.030	4,68%	11.523.222	4,46%	103,3
7	Osiguranje Garant d.d.	10.933.973	4,59%	11.485.614	4,45%	105,0
8	Brčko-gas osiguranje d.d.	11.321.132	4,75%	11.370.125	4,41%	100,4
9	Grawe osiguranje a.d.	9.959.302	4,18%	10.778.553	4,18%	108,2
10	Euros osiguranje a.d.	9.461.059	3,97%	9.634.700	3,73%	101,8
11	Asa osiguranje d.d.	7.465.924	3,13%	8.526.054	3,30%	114,2
12	Mikrofin osiguranje a.d.	7.687.546	3,23%	8.418.217	3,26%	109,5
13	Premium osiguranje	4.733.324	1,99%	7.431.893	2,88%	157,0
14	Euroherc osiguranje d.d.	7.669.724	3,22%	7.421.454	2,88%	96,8
15	Adriatic osiguranje d.d.	6.491.652	2,72%	6.626.311	2,57%	102,1
16	Uniqua osiguranje d.d.	5.172.159	2,17%	5.496.992	2,13%	106,3
17	Krajina osiguranje a.d.	4.401.240	1,85%	4.238.903	1,64%	96,3
18	Central osiguranje d.d.	3.257.209	1,37%	3.977.326	1,54%	122,1
19	Sarajevo osiguranje d.d.	3.291.904	1,38%	3.931.947	1,52%	119,4
20	SAS-SuperP osiguranje a.d.	3.487.593	1,46%	3.401.603	1,32%	97,5
21	Croatia osiguranje d.d.	1.413.343	0,59%	1.689.931	0,65%	119,6
22	Camelija osiguranje d.d.	627.779	0,26%	1.028.296	0,40%	163,8
23	Vienna osiguranje d.d.	152.432	0,06%	274.770	0,11%	180,3
24	Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	0	0,00%	188.672	0,07%	
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		192.658.162	80,85%	204.826.678	79,36%	106,3

ŽIVOTNA OSIGURANJA						
1	Grawe osiguranje a.d.	23.021.827	9,66%	24.870.928	9,64%	108,0
2	Uniqua osiguranje d.d.	8.780.429	3,68%	12.455.942	4,83%	141,9
3	Vienna osiguranje d.d.	8.861.762	3,72%	9.076.338	3,52%	102,4
4	Triglav osiguranje d.d.	3.449.749	1,45%	5.212.887	2,02%	151,1
5	Wiener osiguranje a.d.	1.284.498	0,54%	1.456.067	0,56%	113,4
6	Croatia osiguranje d.d.	120.961	0,05%	117.677	0,05%	97,3
7	Adriatic osiguranje d.d.	117.555	0,05%	68.090	0,03%	57,9
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		45.636.781	19,15%	53.257.930	20,64%	116,7
UKUPNO		238.294.943	100,00%	258.084.608	100,00%	108,3

6. POSLOVANJE DRUŠTVA

6.1. Obračunata bruto premija

Zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	01-12 2021	01-12 2020	Index
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posljedica nezgode	411.958	399.882	103,0
03 Osiguranje motornih vozila	1.536.888	1.341.946	114,5
07 Osiguranje robe u prevozu	241.412	194.422	124,2
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	711.866	645.965	110,2
09 Ostala osiguranja imovine	932.729	1.037.055	89,9
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	6.064.617	6.249.429	97,0
11 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	2.921	120	2.434,2
12 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	843	560	150,5
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	157.147	215.040	73,1
14 Osiguranje kredita	1.147.001	919.225	124,8
15 Osiguranje jemstva	17.348	19.515	88,9
17 Osiguranje pravne zaštite	1.407	0	
18 Osiguranje pomoći	297.086	129.872	228,8
Fakturisana bruto premija - Neživot	11.523.222	11.153.030	103,3

6.2. Likvidirane štete

U 2021. godini isplaćeno je ukupno 1.850 odštetnih zahtjeva u ukupnom iznosu 6.522.998 KM, a na dan 31.12.2021. godine za isplatu je preostalo 15 obrađenih predmeta u iznosu od 5.483 KM.

Likvidirane štete po vrstama osiguranja

	01-12 2021	01-12 2020	Index
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posljedica nezgode	221.197	276.352	80,0
03 Osiguranje motornih vozila	1.099.442	896.075	122,7
07 Osiguranje robe u prevozu	21.583	0	
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	2.313.166	18.460	12.530,7
09 Ostala osiguranja imovine	21.835	130.082	16,8
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	2.322.386	1.989.765	116,7
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	34.790	0	
14 Osiguranje kredita	431.931	30.852	1.400,0
18 Osiguranje pomoći na putovanju	40.773	27.997	145,6
Bruto riješene štete - Neživot	6.507.105	3.369.583	193,1

Broj riješenih šteta po vrstama osiguranja

	01-12 2021	01-12 2020	Index
	-1	-2	(1)/(2)
01 Osiguranje od posljedica nezgode	437	419	104,3
03 Osiguranje motornih vozila	499	464	107,5
07 Osiguranje robe u prevozu	3		
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	18	6	300
09 Ostala osiguranja imovine	31	26	119,2
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	608	566	107,4
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	6		
14 Osiguranje kredita	47	17	276,5
18 Osiguranje pomoći na putovanju	187	94	198,9
Broj riješenih šteta - Neživot	1.836	1.592	115,3

Kod osiguranja od autoodgovornosti Društvo ima nekoliko šteta koje se isplaćuju u obliku rente. Pri obračunu kapitalizovanog iznosa ovih šteta Društvo koristi tablice mortaliteta za Republiku Srbiju, 2010-2012.

Rezervisane štete po vrstama osiguranja

	01-12 2021		01-12 2020	
	Broj	Iznos	Broj	Iznos
01 Osiguranje od posljedica nezgode	45	29.180	27	20.250
03 Osiguranje motornih vozila	37	153.722	18	112.850
07 Osiguranje robe u prevozu	1	101.024	1	30.000
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	3	67.000	3	21.000
09 Ostala osiguranja imovine	4	126.848	3	3.400
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	175	3.867.581	165	3.421.892
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	2	770	7	24.079
14 Osiguranje kredita	21	57.407	8	284.286
18 Osiguranje pomoći na putovanju	8	2.992	4	1.494
Bruto riješene štete - Neživot	296	4.406.524	236	3.919.252

7. ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA

PRIHODI IZ POSLOVA OSIGURANJA

	U BAM	
	31.decembar 2021.	31.decembar 2020.
Obračunata premija po osnovu autoodgovornosti motornih vozila i kasko osiguranja	7.602.313	7.591.374
Obračunata premija po osnovu ostalih osiguranja imovine	3.211.873	3.034.245
Obračunata premija osiguranja nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	709.036	527.411
Ukupno obračunata premija	11.523.222	11.153.030
Promjena prenosne premije autoodgovornosti motornih vozila i kasko osiguranja	(19.504)	80.020
Promjena prenosne premije imovine	(469.869)	(289.321)
Promjena prenosne premije osiguranja nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	(10.944)	22.808
Promjena prenosne premije osiguranja i saosiguranja	(500.317)	(186.493)
Prihodi od provizija po osnovu ugovora o reosiguranju u neživotnom osiguranju	638.280	648.288
Prihodi od provizija po osnovu ugovora o saosiguranju i frontinzima	125.567	124.323
Prihodi od regresa po osnovu neživotnih osiguranja	269.798	393.047
Prihodi od zakupnina	117.098	113.598
Prihodi od prodaje zelene karte i Biroa ZK	25.062	61.824
Ostali prihodi	1.026	506
	12.199.736	12.308.123

DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima reosiguranja u inostranstvu	2.675.336	384.615
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima saosiguranja u inostranstvu	382.097	98.986
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta iz poslova saosiguranja u zemlji	-	2.280
Prihodi od smanjenja ostalih rezervisanja neživotnih osiguranja	3.330.222	299.293
Ostali poslovni prihodi	2.445	-
	6.390.100	785.174

RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA I FUNKCIONALNI DOPRINOSI

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Doprinos za preventivu	-	49.036
Doprinosi za šume, protivgradnu i protivpožarnu zaštitu	48.542	57.164
Troškovi republičkih i komunalnih poreza i taksi	56.725	58.658
Doprinos Zaštitnom fondu	61.237	72.757
Troškovi Agencije za osiguranje Republike Srpske	117.107	117.443
Ostali doprinosi	60.108	56.558
	343.719	411.616

NAKNADE ŠTETA IZ OSIGURANJA I RASHODI REOSIGURANJA

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Likvidirane štete - autoodgovornost, nezgoda i zdravstveno, kasko, imovina	6.507.104	3.369.583
Troškovi reosiguranja neobaveznih osiguranja	1.300.933	1.337.503
Rashodi po osnovu premije reosiguranja, saosiguranja u zemlji	1.565.324	1.503.088
Rashodi po osnovu premije reosiguranja i saosiguranja	346.740	365.518
Rezervisanja za štete i druga neživotna osiguranja	3.358.353	296.836
Troškovi procjene šteta nezgoda, zdravstveno osiguranje i kasko	33.022	47.196
Ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	67.070	-
	13.178.546	6.919.724

TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

	31. decembar 2021.	U BAM 31. decembar 2020.
Troškovi neto zarada zaposlenih	1.257.812	1.169.897
Troškovi poreza i doprinosa za zarade zaposlenih	653.979	642.370
Troškovi amortizacije nekretnine, oprema, motorna vozila i nematerijalna ulaganja	263.401	257.835
Trošak amortizacije prava na upotrebu (fizička i pravna lica, automobili)	137.416	161.800
Troškovi zakupa	1.030.439	638.822
Troškovi reprezentacije	75.051	73.409
Troškovi reklame i propagande	751.245	726.221
Troškovi materijala, goriva, energije i komunalnih usluga	537.322	547.469
Troškovi telefona, interneta i poštanskih usluga	81.552	79.424
Troškovi provizija	248.718	222.495
Troškovi održavanja	116.631	126.213
Troškovi beneficija zaposlenih	2.717	28.766
Troškovi advokatskih i aktuarskih usluga i notari	76.828	82.081
Troškovi poreza na nepokretnosti, poreza na dodatu vrijednost, taksi i poreza po odbitku	23.646	69.404
Troškovi doprinosa za vode, fond solidarnosti i ostalo	8.143	10.246
Troškovi ugovora o djelu, autorskih usluga, privremenim i povremenim poslovima, Upravnog odbora i ostalih ugovora	214.771	223.218
Troškovi službenih putovanja (noćenja, putarina, upoteba vlastitog auta i sl.)	27.192	12.279
Troškovi premije osiguranja	13.640	13.440
Troškovi platnog prometa	25.431	26.289
Troškovi sponzorstva i donatorstva	11.505	12.967
Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	8.208	5.091
Ostali troškovi	383.487	802.471
	5.949.134	5.932.207

FINANSIJSKI PRIHODI

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Prihodi od kamata po osnovu diskontovanja hartija od vrijednosti	188.715	222.777
Prihodi od kamata na obveznice	162.220	130.058
Prihodi od kamata na oročene depozite	39.674	35.740
Prihodi od kamata rezervnog fonda	5.477	6.483
Prihodi dividendi	1.441	2.732
Prihodi od kamata na transakcione račune	3	7
Dobici po osnovu raskida ugovora-IFRS 16	2.242	948
Prihodi od kamata-regresi	13.221	103.879
	412.993	502.624

FINANSIJSKI RASHOD

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Troškovi kamata po osnovu kreditnih obaveza	55.835	84.664
Rashodi po IFRS-16	20.159	29.121
Rashodi kamata	934	1.952
Rashodi kamata za neblagovremeno plaćanje	16	6
Negativne kursne razlike	146	10
	77.090	115.753

OSTALI PRIHODI

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Naplaćena otpisana potraživanja	10.767	88.018
Ostali nepomenuti prihodi	51.011	23.528
Prihodi od smanjenja obaveza	19.326	16.783
Dobici od prodaje opreme	4.300	-
Prihodi od prefakturisanja	1.635	1.000
Prihodi od naplate regresa – sudski troškovi	26.587	32.859
Prihodi od ranijih godina	-	388.136
	113.626	550.324

OSTALI RASHODI

	U BAM	
	31. decembr 2021.	31. decembar 2020.
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja	27.852	606
Rashodi ranijih godina	1	377.343
Troškovi kazni, prekršaja, sudskih rješenja i ostalo	-	30
Gubici po osnovu rashodovanja opreme	-	3.308
Ostali rashodi	2.397	4.121
	30.250	385.408

RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obezvrjeđenje opreme	4.347	521
Obezvrjeđenje investicionih nekretnina	10.327	-
Obezvrjeđenje građevinskih objekata namijenjenih prodaji	74.805	-
	89.479	521

POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobit

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Tekući porez na dobitak	40.410	214.113
Porez na dobitak	40.410	214.113

(b) Usaglašavanje poreza na dobitak i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

	31. decembar 2021.	U BAM 31. decembar 2020.
<i>Dobitak/gubitak prije oporezivanja</i>	(551.763)	381.015
Porez na dobitak po stopi od 10%	(55.176)	38.102
Poreski efekat rashoda/prihoda koji nisu priznati kod određivanja oporezive dobiti	95.586	176.011
<i>Porez na dobitak</i>	40.410	214.113

c) Odložene poreske obaveze

	31. decembar 2021	U BAM 31. decembar 2020
Stanje 1. januara	50.718	59.194
Poreski efekti vrednovanja HOV iskazanih u promjenama u kapitalu	(12.561)	(8.476)
Stanje na dan	38.157	50.718

NEMATERIJALNA ULAGANJA

				U BAM
	Licence	Softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje 1. januara 2020. godine	6.081	1.135.200		1.141.281
Nabavke u toku godine			112.048	112.048
Aktiviranje	991	92.470	(89.654)	3.807
Prenos između klasa	635	1.760	(2.395)	0
Stanje 31. decembra 2020. godine	7.707	1.229.430	19.999	1.257.136
Stanje 1. januara 2021. godine	7.707	1.229.430	19.999	1.257.136
Nabavke u toku godine			198.976	198.976
Aktiviranje	860	211.404	(211.404)	860
Prenos između klasa		(860)		(860)
Stanje 31. decembra 2021. godine	8.567	1.439.974	7.570	1.456.112
Akumulirana amortizacija				
Stanje 1. januara 2020. godine	3.774	1.075.767	-	1.079.541
Amortizacija za tekuću godinu	3.050	60.650	-	63.700
Stanje 31. decembra 2020. godine	6.824	1.136.417	0	1.143.241
Stanje 1. januara 2021. godine	6.824	1.136.417	0	1.143.241
Amortizacija za tekuću godinu	1.169	59.975	-	61.144
Stanje 31. decembra 2021. godine	7.993	1.196.390	0	1.204.385
Sadašnja vrijednost				
31. decembar 2020. godine	883	93.013	19.999	113.894
31. decembar 2021. godine	575	243.584	7.570	251.727

NEKRETNINE, INVESTICIONE NEKRETNINE, OPREMA I OSTALA OSNOVNA SREDSTVA

	Zgrade i zemljišta	Motorna vozila	Oprema i namještaj	Sredstva u pripremi	Pravo na upotrebu (fizička, pravna lica i automobili)	Investi- ciona nekretnina	U BAM Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. januara 2020. godine	5.426.342	493.599	1.009.425	105.961	711.284	2.331.689	10.078.300
Prva primjena IFRS 16							0
Povećanja							0
Aktiviranje	-	30.000	61.630	(854)	53.461	-	144.237
Prenos između klasa i reklasifikacija	-	-	(2.395)	-	-	-	(2.395)
Otuđenja i otpisi	(17.400)	-	(25.952)	-	-	-	(43.352)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(56.530)	-	(56.530)
Stanje 31. decembra 2020. godine	5.408.942	523.599	1.042.708	105.107	708.215	2.331.689	10.120.260
Stanje 1. januara 2021. godine	5.408.942	523.599	1.042.708	105.107	708.215	2.331.689	10.120.260
Aktiviranje		2.320	38.587	540	368.223	3.499	413.169
Otuđenja, otpisi i obezvrjeđenje		(58.902)	(23.860)	-	-	(10.327)	(93.089)
Reklasifikacija	(667.184)	-	-	-	-	67.450	(599.734)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(117.818)	-	(117.818)
Stanje 31. decembra 2021. godine	4.741.758	467.017	1.057.435	105.647	958.620	2.392.311	9.722.788
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti							
Stanje 1. januara 2020. godine	335.984	361.303	640.427	105.107	168.518	1.215.498	2.826.837
Amortizacija za tekuću godinu	75.765	26.359	58.203	-	161.800	33.810	355.936
Obezvrjeđenje	-	-	521	-	-	-	521
Otuđenja i otpisi	(7.789)	-	(22.401)	-	-	-	(30.190)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(30.794)	-	(30.794)
Stanje 31. decembra 2020. godine	403.960	387.662	676.750	105.107	299.524	1.249.308	3.122.310
Stanje 1. januara 2020. godine	403.960	387.662	676.750	105.107	299.524	1.249.308	3.122.310
Amortizacija za tekuću godinu	74.623	21.673	70.318	-	137.416	34.290	338.320
Reklasifikacija	(151.956)	-	-	-	-	14.092	(137.864)
Otpisi i obezvrjeđenje	-	(58.902)	(23.340)	-	-	-	(82.242)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	-95.159	-	(95.159)
Stanje 31. decembra 2020. godine	326.627	350.433	723.728	105.107	341.781	1.297.690	3.145.365
Sadašnja vrijednost							
31. decembar 2020. godine	5.004.982	135.937	365.958	0	408.691	1.082.381	6.997.950
31. decembar 2021. godine	4.415.131	116.584	333.707	540	616.839	1.094.621	6.577.423

DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Dugoročni finansijski plasmani (depoziti):		
Sberbank a.d. Banja Luka	500.000	-
Addiko banka a.d. Banja Luka	1.500.000	600.000
Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	805.000	-
	2.805.000	600.000
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju		
HOV koje služe za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja - Obveznice Vlade Republike Srpske	5.452.198	6.133.230
HOV koje služe za pokriće Garantnog fonda Republike Srpske - Obveznice Vlade Republike Srpske	1.300.000	500.000
Akcije Mtel ad Banja Luka	15.620	10.890
Korporativne Obveznice	824.269	544.214
	7.592.087	7.188.334
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Rezervni fond Biroa zelene karte	400.000	375.224
Fond za nakandu šteta Biroa zelene karte	166.773	167.154
	566.773	542.378
	10.963.860	8.330.712

POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJE

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	997.267	970.179
Potraživanja po osnovu zelenih karti	60	348
	997.327	970.527
Minus: Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju	(351.928)	(325.142)
	645.399	645.385

Kretanja na ispravci vrijednosti potraživanja po osnovu premije i ostalih potraživanja

	Ispravka potraživanja po osnovu premije	U BAM Ispravka ostalih potraživanja
Stanje na 1. januar 2020. godine	660.935	248.699
Povećanja u toku godine	606	4.372
Smanjenje u toku godine	(88.018)	(20.140)
Konačan otpis	(248.381)	(34.836)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	325.142	198.095
Povećanja u toku godine	27.471	-
Smanjenje u toku godine	-	(5.452)
Konačan otpis	(685)	(1.099)
Stanje na dan 31. decembar 2021. godine	351.928	191.544

OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2021.	U BAM 31. decembar 2020.
Potraživanja po osnovu prava na regres	197.433	204.630
Potraživanja za kamatu	79.711	77.108
Potraživanja po osnovu ulaganja	13.400	29.004
Potraživanja od zaposlenih	2.715	3.765
Potraživanja za provizije iz poslova osiguranja, saosiguranja i reosiguranja	-	1.057
Potraživanja od Biroa zelene karte BiH	1.382	1.648
Ostala potraživanja	498	15.589
Minus: Ispravka vrijednosti potraživanja	(191.544)	(198.095)
	103.595	134.706

KRA TKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31. decembar 2021.	U BAM 31. decembar 2020.
Kratkoročno oročeni depoziti		
Sberbank a.d. Banja Luka	-	2.075.707
Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	-	805.000
Addiko banka a.d. Banja Luka	600.000	977.915
	600.000	3.858.622

GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA

	31.decembar 2021.	U BAM 31.decembar 2020.
Žiro račun	1.449.915	1.711.868
Devizni računi	44.458	102.127
	1.494.373	1.813.995

AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31.decembar 2021.	U BAM 31.decembar 2020.
Razgraničeni troškovi pribave osiguranja	874.076	689.187
Prenosna premija saosiguranja i reosiguranja koja pada na teret saosigurovača i reosigurovača	615.943	382.312
Rezervisanja po osnovu troškova reosiguranja	2.438.927	2.021.195
Razgraničeni troškovi-unaprijed plaćeni troškovi i akontacija poreza na dobit	208.872	14.834
	4.137.818	3.107.528

KAPITAL I REZERVE

	31.decembar 2021.	U BAM 31.decembar 2020.
Akcijski kapital	7.556.000	7.556.000
Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu fin.sred.raspoloživih za prodaju	343.409	456.461
Zakonska rezerva	65.946	57.600
Emisiona premija	768.024	768.024
Neraspoređeni dobitak/gubitak ranijih godina	158.557	-
Rezultat tekućeg perioda	(592.173)	166.902
Ukupni kapital	8.299.763	9.004.987

Struktura akcijskog kapitala Društva na dan 31. decembar 2021. godine sastojala se od 100% vlasništva nad akcijama od strane Triglav INT d.d. Ljubljana Slovenija.

Zakonske rezerve u iznosu od 65.946 KM nastale su izdvajanjem iz akcijskog kapitala i dijelom iz dobiti Društva na osnovu Zakona o privrednim društvima koji definiše da se ove rezerve izdvajaju iz dobiti sve dok rezerva ne dostigne iznos od 10% osnovnog kapitala.

Nerealizovani dobiti na dan 31. decembar 2021. godine u iznosu od 343.409 KM odnose se na dobitke po osnovu povećanja fer vrijednosti HOV koje su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Društvo je dana 12.06.2020. godine izvršilo dokapitalizaciju u iznosu 3.912.000 KM, tako da ukupan broj akcija Društva iznosi 3.778.

Društvo na dan 31. decembar ima negativnu zaradu po akciji u iznosu od 156,74 KM.

DUGOROČNA REZERVISANJA

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Rezervisanja za nagrade i druge beneficije zaposlenih	154.010	151.292
Rezervisanja za neistekle rizike	-	95.694
	154.010	246.986

DUGOROČNE OBAVEZE

	U BAM	
	31. decembar 2021	31. decembar 2020
Dugoročne obaveze:		
Nova Banka a.d. Banja Luka	7.219	28.164
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	1.558.260	1.955.830
Obaveze po osnovu IFRS 16	638.805	432.578
	2.204.284	2.416.572
Tekuće dospijeće:		
Nova Banka a.d. Banja Luka	7.219	20.946
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	151.565	168.161
Obaveze po osnovu IFRS 16	128.112	144.122
	286.896	333.229
	1.917.388	2.083.343

KRATKOROČNE OBAVEZE

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obaveze prema dobavljačima	85.207	140.888
Obaveze prema ino dobavljačima	36.817	32.792
Ukalkulisane obaveze (premija reosiguranja, po osnovu MRS 19, Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo, Biro zelene karte i ostali tekući troškovi)	197.841	306.782
Obaveze za premiju saosiguranja i reosiguranja u zemlji	526.577	331.780
Obaveze po osnovu šteta	5.483	21.376
Obaveze za neto zarade i uplate u penzioni dobrovoljni fond	115.538	117.361
Obaveze za poreze na zarade zaposlenih	4.868	12.319
Obaveza za doprinose na zarade zaposlenih	55.830	77.485
Primljeni avansi	56.476	118.698
Obaveze po osnovu poreza na zakup	15.575	7.208
Obaveza za sporove	-	5.000
Obaveze prema fizičkim licima naknade po ugovorima	32.254	30.078
Odložene poreske obaveze	40.410	76.378
Obaveze za doprinose za rehabilitaciju, vodni doprinos, obaveze za sindikat i fond solidarnosti	269	323
Ostale obaveze	15.665	33.160
	1.188.810	1.311.628

PRENOSNE PREMIJE

	U BAM	
	31.decembar 2021.	31.decembar 2020.
Neživotno osiguranje:		
Stanje prenosne premije na početku godine	5.361.094	4.974.539
Povećanje prenosne premije osiguranja	500.317	186.494
Povećanje/(smanjenje) prenosne premije saosiguranja	233.631	200.061
Stanje prenosne premije na kraju godine	6.095.042	5.361.094

REZERVISANJA ZA ŠTETE

	U BAM	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Rezervisane štete - neživot		
Rezervisanje za prijavljene štete	4.406.524	3.919.252
Rezervisanje za nastale neprijavljene štete	2.065.691	2.076.023
Rezervisanje za troškove obrade šteta	291.903	322.981
	6.764.118	6.318.256

Kretanje na rezervisanjima za štete neživotnog osiguranja u poslovnoj 2020. i 2021. godini može se prikazati na sljedeći način:

	Rezervisanje za nastale neprijavljene štete	Rezervisanje za nastale prijavljene nelikvidi-rane štete	Rezervisanja za direktne i indirektne troškove obrade šteta	U BAM Ukupno
Stanje. 1. januar 2020. godine	2.064.574	3.617.973	271.938	5.954.485
Povećanje rezervisanja na teret reosiguravanja		301.952		301.952
Povećanje rezervisanja u toku godine	11.449		51.043	62.492
Smanjenje rezervisanja u toku godine		(673)		(673)
Stanje. 31. decembar 2020. godine	2.076.023	3.919.252	322.981	6.318.256
Povećanje rezervisanja na teret reosiguravanja	-	417.731	-	417.731
Povećanje rezervisanja u toku godine		69.540	-	69.540
Smanjenje rezervisanja u toku godine	(10.332)	-	(31.078)	(41.410)
Stanje. 31. decembar 2021. godine	2.065.691	4.406.524	291.903	6.764.118

OSTALA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31. decembar 2021.	U BAM 31. decembar 2020.
Doprinos za preventivu	254.314	292.550

	31. decembar 2021.	U BAM 31. decembar 2020.
Stanje URR na početku godine	95.694	159.970
Povećanje/(smanjenje) URR	67.069	(64.276)
Stanje URR na kraju godine	162.763	95.694

8. POKAZATELJI DRUŠTVA

	01-12 2021
Rashodni količnik	66,3%
Čisti štetni količnik	46,0%
Kombinovani količnik	112,3%
Koeficijent likvidnosti	2,14
Adekvatnost kapitala	121,5%

9. POVEZANA PRAVNA LICA

Društvo je u toku 2021. godine imalo sljedeće transakcije sa povezanim licima:

	U BAM	
	Za godinu koja se završila	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
BILANS USPJEHA		
PRIHODI		
Provizija po osnovu ugovora o reosiguranju		
Triglav Re d.d. Ljubljana	638,279	648,288
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	<u>123,611</u>	<u>121,310</u>
Prihodi po osnovu učešća u štetama iz reosiguranja u zemlji i inostranstvu		
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	382,096	98,986
Triglav Re d.d. Ljubljana	<u>2,675,337</u>	<u>384,614</u>
Prihodi po osnovu ostalih osiguranja imovine		
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	<u>47,873</u>	<u>-</u>
Prihodi od regresa po osnovu neživotnih osiguranja		
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	<u>-</u>	<u>2,388</u>
Prihodi od zakupnina nekretnina		
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	<u>9,000</u>	<u>3,750</u>
UKUPNI PRIHODI	<u>3,876,196</u>	<u>1,259,336</u>
RASHODI		
Rashodi po osnovu premije reosiguranja		
Triglav Re d.d. Ljubljana	1,300,933	1,337,503
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	<u>1,565,324</u>	<u>1,503,088</u>
Rashodi kamate		
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	<u>55,835</u>	<u>84,664</u>
Rashodi uslužnih šteta		
Triglav osiguranje a.d.o. Beograd	3,097	3,559
Triglav osiguranje d.d. Zagreb	3,186	3,862
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	3,153	-
Lovćen osiguranje a.d. Podgorica	<u>391</u>	<u>-</u>
Ostali rashodi		
Triglav osiguranje d.d. Zagreb	2,451	1,687
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	23,281	24,495
Lovćen osiguranje a.d. Podgorica	<u>18,713</u>	<u>-</u>
UKUPNI RASHODI	<u>2,976,364</u>	<u>2,958,860</u>

10. DONACIJE DRUŠTVA

Triglav osiguranje, ad je društvo prepoznatljivo po društveno odgovornom ponašanju, a u 2021. godini doniralo je novčana sredstva u iznosu od 6.505 KM.

Donacije Društva bile su usmjerene u sljedeće aktivnosti:

- Donacije školama u svrhu nagrađivanja najboljih učenika, u ukupnom iznosu 890 KM;
- Donacija Udruženju aktuara RS, u vrijednosti 300 KM;
- Donacija za Crveni krst Gradiška, humanitarna pomoć, u vrijednosti 200 KM;
- Donacija Ambasadi Republike Slovenije u svrhu realizacije projekta povodom predsjedavanja Slovenije Vijećem Evropske Unije, u iznosu od 1.000 KM;
- Donacija za Grad Banja Luka, sanacija šljunčane podloge ljetne pozornice na Kastelu, u vrijednosti od 2.925 KM i
- Druge donacije.

11. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Procijenili smo efekte tekuće vojne operacije u Ukrajini i povezanih sankcija usmjerenih protiv Ruske Federacije. Ovo pitanje može zahtijevati izmjene određenih pretpostavki i procjena koje mogu dovesti do materijalnih prilagođavanja knjigovodstvene vrijednosti određene imovine i obaveza unutar sljedeće finansijske godine. U ovoj fazi nismo u mogućnosti pouzdano procijeniti uticaj jer se događaji razvijaju iz dana u dan. Objava u finansijskim izvještajima pruža potrebne informacije, prema našem najboljem saznanju, o takvoj imovini i obavezama te o uticajima sukoba na naš subjekt uopšteno na datum ovih finansijskih izvještaja.

Nije bilo drugih događaja nakon izvještajnog perioda koji bi zahtijevali korekcije ili dodatna objelodanjivanja, u skladu sa MRS 10 "Događaji nakon izvještajnog perioda", kao ni razvoja takvih događaja koji bi za posljedicu mogli imati štetu po finansijski položaj i poslovne djelatnosti Društva.

12. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA

Misija Triglav osiguranje, ad je „Stvaramo sigurniju budućnost“. Ova misija se ostvaruje na osnovu naših vrijednosti i ključnih kompetencija ili konkurentskih prednosti. Naše vrijednosti su: 1. ODZIVNOST (Mi reagujemo brzo i efikasno), 2. JEDNOSTAVNOST (Mi smo jednostavni i transparentni) i 3. POUZDANOST (Ispunjavamo obećano).

Naše *ključne kompetencije su*: Snažan brend, Kvalitetna ponuda, efikasna i kvalitetna likvidacija i isplata šteta, Savremen informacioni sistem i Visok nivo povjerenja klijenata.

Naše ključne kompetencije nam donose konkurentске prednosti na tržištu kao što su: imidž, inovativnost, dostupnost i profesionalnost.

To su ključni elementi našeg poslovnog modela, odnosno kompanija koja stalno postavlja više standarde u pogledu zadovoljstva klijenata i kvaliteta proizvoda uz rast premije, a samim tim i tržišnog učešća, te profitabilno poslovanje.

Triglav osiguranje, ad obavlja svoju djelatnost u dinamičnom okruženju koje karakterišu demografske promjene (starenje stanovništva, migracije), neizvjesnost ekonomskog okruženja i brze tehnološke, poslovne i šire društvene promjene. Globalno i lokalno, suočeni smo sa velikim društvenim i tehnološkim promjenama, koje se mogu kratko nazvati "digitalna globalizacija".

Naša vizija za 2022. godinu obavezuje nas da se fokusiramo na klijenta, da dinamično razvijamo nove načine poslovanja koji su temelj našeg odgovornog dugoročnog razvoja, a istovremeno poslujemo profitabilno i sigurno. Na tržištu Republike Srpske, mi ćemo biti prepoznatljivi kao vodeći ponuđač inovativnih i sveobuhvatnih usluga osiguranja, te upravljanja imovinom. Mi ćemo biti među najvećim po kriterijumu

prihoda i najbolji sa aspekta zadovoljstva klijenata. Klijenti će prepoznati naše proizvode i usluge koje ćemo nuditi putem različitih kanala, kao jednostavne i poželjne. Dinamično ćemo razvijati nove načine poslovanja, koji će biti na vrhu trendova digitalizacije. Dobro ćemo se pozicionirati u dinamičnoj mreži ekosistema, efikasno ćemo upravljati rizicima i osigurati finansijsku stabilnost Grupe. Povrat na kapital (ROE) će premašiti 5% tokom cijelog strateškog perioda. Mi ćemo imati uredan i efikasan sistem upravljanja, a naši procesi će biti jednostavni, tehnološki napredni i ekonomični. Angažovani i visoko kvalifikovani zaposleni će biti temelj naše kulture otvorenosti i saradnje, kao i naše održivosti prema svim akterima odgovornog razvoja.

Naša *ključna strateška usmjerenja* (strateške teme) do 2022. godine su:

1. Fokus na kupca i razvoj povezanih usluga;
2. Promjena u organizaciji i kulturi u kooperativnost i agilnost i
3. Dugoročna i stabilna profitabilnost i povećanje vrijednosti Društva.

Naši *strateški ciljevi* su uzročno-posljedično razvrstani na četiri nivoa ili aspekta strateške mape. Za aspekt zaposlenih, znanja i učenja naši ciljevi su: 1. Transformacija organizacione kulture, 2. Motivisanost i angažovanost zaposlenih sa optimalnom organizacionom strukturom, 3. Razvoj kompetencija i digitalne osposobljenosti zaposlenih, 4. Razvoj i edukacija ključnog i perspektivnog kadra i 5. Mobilnost zaposlenih. Za aspekt procesa, organizacije naši ciljevi su: 1. Visoka stopa automatizacije, optimizacija i troškovna efikasnost poslovnih procesa, 2. Digitalni način poslovanja, 3. Rast produktivnosti poslovanja, 4. Inovativnost, 5. Iskorišćenost sinergije u Grupi i 6. Unaprjeđenje IS (centralizacija). Za aspekt klijenata su naši ciljevi: 1. Povjerenje i zadovoljstvo klijenata, 2. Jednostavnost usluge, 3. Dostupnost klijentima i Prihvatljiva cjenovna ponuda. Za finansijski aspekt naši ciljevi su: 1. Rast rentabilnosti kapitala i ukupne imovine (ROE, ROA), 2. Kombinovani količnik ispod 100, 3. Adekvatnost kapitala i pokrivenost tehničkih rezervacija ulaganjima i 4. Sveobuhvatno upravljanje rizicima. Za strateške ciljeve smo razvili *strateške indikatore* sa projekcijama do 2022. godine, pomoću kojih ćemo mjeriti (pratiti) sprovođenje strategije. Indikatori su povezani sa specifičnim strateškim aktivnostima kroz ciljeve.

13. AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM

U 2021. godini su održane brojne radionice, seminari i susreti, u cilju osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih, od čega većina putem online platformi zbog epidemiološke situacije. Teme i područja rada bili su raznovrsni i odnosili su se na IFRS 17, upravljanje ljudskim resursima, upravljanje projektima, leaderske kompetencije, usklađenost poslovanja, izmjene i dopune zakona, digitalne vještine, internu reviziju, štete i SPORP itd. Od internih obuka obrađen je Kodeks, te novi proizvodi Društva. Šest zaposlenih je učestvovalo u programu stručne prakse, organizovanom od strane matičnog društva, putem kojeg su prenesena znanja i iskustva na području šteta, preuzimanja rizika, ljudskih resursa i DWH (BI). Takođe, u okviru projekta transformacije organizacione kulture nastavljen je coaching za rukovodioce, kao i kontinuirana edukacija internog coach-a.

U 2021. godini uspješno je završen projekat implementacije kadrovskog programa Gecko HRM, čiji je cilj bio uvođenje jedinstvene digitalne platforme za upravljanje ljudskim resursima, te standardizacija i digitalizacija procesa u području organizacije i upravljanja zaposlenima. Pored kadrovskog programa, završena je i implementacija Intraneta, internog portala koji je postao središnje kadrovsko-informativno poslovno radno okruženje, te novi kanal internog komuniciranja. Završen je i projekat centralizacije serverske infrastrukture, čime je poboljšana sigurnost neprekidnosti poslovanja.

Krajem godine izvršena je reorganizacija Društva, kojom su pojedini poslovni procesi združeni, a pojedini odvojeni, sa novoformiranim odjeljenjima i organizacionom strukturom orjentisanom ka razvoju i unaprjeđenju poslovanja.

Društvo će nastaviti da ulaže u edukaciju i razvoj zaposlenih, kroz interne i eksterne oblike usavršavanja. Nastaviće se i coaching rukovodilaca, te sprovođenje mjera za poboljšanje organizacione kulture. Takođe, Društvo će nastaviti da ulaže u digitalizaciju sistema, uvođenjem eDMS-a, implementacijom razvojnih modula kadrovskog programa, aktiviranjem Microsoft Office 365.

14. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

Triglav osiguranje, ad nije imalo otkup sopstvenih akcija tokom 2021. godine.

15. POSLOVNI SEGMENTI DRUŠTVA

Informacija o segmentu

Operativni segment je komponenta Društva koja je dio poslovne aktivnosti sa kojom Društvo generiše prihode i rashode, uključujući prihode i rashode povezane sa transakcijom sa bilo kojom komponentom Društva. S obzirom da Društvo u svom portfoliju ima samo neživotno osiguranje, u skladu sa tim vrši izvještavanje po osnovu samo jednog segmenta poslovanja. Izvještavanje po jednom segmentu se redovno prati od strane Izvršnog odbora, odnosno Upravnog odbora.

Proizvodi, usluge i glavni kupci

Osnovna djelatnost Društva je neživotno osiguranje, a najznačajnije aktivnosti po obuhvatu premijskog prihoda su osiguranje motornih vozila, osiguranja imovine, osiguranje od nezgode, osiguranja od odgovornosti i putno zdravstveno osiguranje. U okviru ovih vrsta osiguranja Društvo u ponudi ima širok asortiman proizvoda, koje nudi isključivo na tržištu osiguranja Republike Srpske.

Društvo ostvaruje prihode po osnovu prihoda od premije osiguranja, prihode od ulaganja, te ostale prihode.

Društvo saraduje sa nekoliko vodećih lokalnih banaka, javnih ustanova i preduzeća.

Geografski segment

Društvo posluje na tržištu osiguranja Republike Srpske, odnosno u šest filijala (Banja Luka, Gradiška, Doboj, Bijeljina, Prijedor i Pale) i u svakoj filijali ostvaruje prihode i rashode. Pri izvještavanju po geografskim oblastima, prihodi od premije osiguranja se alociraju po lokaciji osiguranika, a sva sredstva su investirana na tržištu Republike Srpske.

16. UPRAVLJANJE RIZICIMA U DRUŠTVU

Upravljanje rizicima u Društvu zasnovano je na Strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima te pripadajućim politikama i metodologijama upravljanja rizicima. Poštujući regulatorni okvir Agencije za osiguranje Republike Srpske, Zakon i podzakonske akte, Strategija je zasnovana na regulatornom okviru Solventnost II, koji je obavezan za osiguravajuća društva koja djelatnost obavljaju na teritoriji Evropske unije.

Osnovne vrste rizika kojima se Društvo u svom poslovanju izlaže su: osiguravajući, tržišni, kreditni, likvidnosti, operativni i nefinansijski rizici.

Izveštaji kojima Društvo definiše svoju poziciju sa aspekta upravljanja rizicima su: Poslovni izvještaj Društva, Izvještaj o rizicima, Izvještaj o vlastitoj ocjeni rizika i solventnosti, Izvještaj o operativnim štetnim događajima i Izvještaj o usklađenosti sistema upravljanja rizicima sa Minimalnim standardima Grupe Triglav.

Kapitalna adekvatnost i profil rizika Društva

16.1. Regulatorna kapitalna adekvatnost

Regulatornu kapitalnu adekvatnost Društvo izračunava u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik RS“, br. 17/05, 74/10 i 58/19) i Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti prema režimu Solventnost 1.

KAPITALSKA ADEKVATNOST	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020	Promjena indikatora	Promjena indikatora	Limit	Vrsta limita
	1	2	3	1/2	1/3		
Raspoloživi kapital	7.290.770	7.610.136	7.748.922	▼	▼		
SCR	6.000.000	6.000.000	6.000.000	▶	▶		
SCR količnik po S1	121,51%	126,84%	129,15%	▼	▼	100%	Zakon

Društvo je, kao i u ranijem periodu, zadržalo nivo adekvatnosti kapitala iznad propisane prema trenutno važećoj zakonskoj regulativi.

U odnosu na prethodni kvartal kao i u odnosu na prethodnu godinu kapitalna adekvatnost prema režimu Solventnost 1 se u određenoj mjeri smanjila uslijed manjeg raspoloživog kapitala (posljedica ostvarenog negativnog poslovnog rezultata). Zahtjevi za kapitalom su nepromijenjeni.

16.2. Kapitalna adekvatnost prema režimu S2

Društvo, za potrebe Solventnosti 2 (u daljem tekstu: S2), izračunava kapitalnu adekvatnost na osnovu standardne formule i Delegirane Uredbe Komisije (EU).

KAPITALSKA ADEKVATNOST	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020	Promjena indikatora	Promjena indikatora	Limit	Vrsta limita
	1	1	0	a	a		
	1	2	3	1/2	1/3		
Osnovna sredstva za pokriće SCR	7.690.302	7.930.048	8.574.362	▼	▼		
SCR po S2	8.641.724	8.445.587	8.410.042	▶	▶		
SCR količnik po S2	88,99%	93,90%	101,95%	▼	▼	110%	Apetit

Kao što se može uočiti, na 31.12.2021. godine, prema režimu S2, Društvo nije imalo dovoljno raspoloživog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva u skladu sa istim, a zabilježeni tzv. 'solvency ratio' je i niži od apsolutnog željenog minimuma.

U odnosu na prethodni kvartal došlo je do dodatnog pogoršanja kapitalne adekvatnosti uslijed, prije svega, manjeg nivoa raspoloživog kapitala (uzrokovanog negativnim poslovnim rezultatom) uz veće zahtjeve za kapitalom, najviše u dijelu osiguravajućih rizika (zdravstvena osiguranja po S2). U odnosu na isti period prošle godine kapitalna adekvatnost je značajno manja (prije svega značajno smanjenje raspoloživog kapitala).

Sve dok je na snazi režim Solventnost 1, eventualna prekoračenja prema režimu S2 su definisana u cilju poboljšanog (unaprijeđenog) upravljanja kapitalom, odnosno informativnog su karaktera i eventualne aktivnosti se tretiraju kao potencijalne.

16.3. Profil rizika

U skladu sa poslovnim modelom Društva, najznačajniji rizici koje Društvo preuzima u svom poslovanju su rizik neplaćanja suprotne strane, tržišni i osiguravajući rizici. Profil rizika Društvo prati na osnovu razumijevanja preuzetih i potencijalnih rizika koje mjeri i procjenjuje u skladu sa kriterijumima adekvatnosti kapitala (Solventnost 2), vlastitim internim metodologijama i pokazateljima.

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement
	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020
Market risk	5.585.514	5.657.393	5.568.545
Counterparty default risk	1.225.319	1.284.884	1.360.465
Life underwriting risk	10.098	10.426	11.330
Health underwriting risk	1.625.378	1.115.021	1.107.394
Non-life underwriting risk	3.316.664	3.182.328	3.217.760
Diversification	-3.476.363	-3.146.638	-3.175.577
Intangible asset risk	0	0	0
Basic Solvency Capital Requirement	8.286.609	8.103.414	8.089.918

Calculation of Solvency Capital Requirement	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement
	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020
Total capital requirement for operational risk	355.115	342.173	322.994
Loss-absorbing capacity of technical provisions	0	0	0
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	0	0	-2.870
Capital requirement for business operated	0	0	0
Solvency capital requirement excluding capital add-on	8.641.724	8.445.587	8.410.042
Capital add-on already set	0	0	0
Solvency capital requirement	8.641.724	8.445.587	8.410.042

Profil rizika Društva nije se bitnije promijenio, u odnosu na prethodni kvartal, uz određenu preraspodjelu, odnosno povećanja učešća osiguravajućih rizika (zdravstvenih i neživotnih osiguranja). U odnosu na isti period prošle godine profil rizika je vrlo sličan uz naprijed navedeno određeno povećanje učešća, prije svega, rizika zdravstvenih osiguranja (veća izloženost riziku katastrofe, koncentracijski scenario).

Tržišni rizici

Značajan dio poslovanja Društva odnosi se na upravljanje sredstvima u svrhu pokrića svih obaveza koje proizilaze iz poslova osiguranja, upravljanje kapitalnim potrebama i osiguranje odgovarajućeg povrata na kapital. U tom segmentu poslovanja, Društvo se izlaže tržišnim rizicima koji su uglavnom povezani sa izloženošću različitim vrstama finansijskih ulaganja. Tržišni rizici su rizici od nastanka gubitka uslijed nepovoljne promjene tržišnih varijabli, koje mogu negativno uticati na finansijski položaj Društva.

Market risk	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020
Interest rate risk	111.298	145.421	78.386
Spread risk	1.143.323	1.181.145	971.002
Equity risk	8.728	6.870	5.284
Currency risk	337.640	93.457	576.469
Property risk	1.547.174	1.616.942	1.624.001
Market risk concentrations	5.009.186	5.088.223	4.951.423
Diversification within market risk module	-2.571.836	-2.474.665	-2.638.021
Total market risk	5.585.514	5.657.393	5.568.545

Rizik koncentracije

Rizik od tržišne koncentracije je dodatni rizik od nastanka gubitka, koji se može pojaviti uslijed nedovoljne diversifikacije portfolija ulaganja ili veće izloženosti riziku neplaćanja od strane jednog izdavača vrijednosnih papira, odnosno drugih finansijskih instrumenata ili grupe povezanih izdavača.

Zahtjev za kapitalom na dan 31.12.2021. godine u dijelu tržišnog rizika koncentracije se dodatno povećao u odnosu na prethodni kvartal uslijed rasta novčanih sredstava i ostalih ulaganja uz smanjenje ulaganja u obveznice.

U odnosu na isti period prethodne godine ocjena rizika izražena kroz zahtjeve za kapitalom je nešto veća uz određene promjene u strukturi ulaganja.

Rizik imovine

Rizik promjene cijena nekretnina se definiše kao osjetljivost vrijednosti sredstava i obaveza na nepovoljne promjene tržišnih cijena nekretnina.

U odnosu na prethodni kvartal, izloženost riziku se neznatno smanjila, a u odnosu na prethodnu godinu zabilježena je nešto veća uslijed rasta vrijednosti ulaganja u nekretnine (107 hiljada KM) i prava na nekretnine (cca -208 hiljada KM).

Rizik raspona

Razlika između profitabilnosti kreditno rizikovanog i nerizikovanog (odnosno skoro nerizikovanog) vrijednosnog papira naziva se kreditni raspon (kreditna marža) (credit spread). Kreditne marže se mijenjaju s obzirom na percepciju ulagača, odnosno rizičnošću pojedinačne vrste investicije, odnosno izdavača. Kreditni raspon (marža) je dodatni prinos koji investitor zahtijeva zbog povećanog rizika ili zbog dugoročnosti, loše bonitetne ocjene, nelikvidnosti itd.

Izloženost riziku kreditnog raspona, na kraju 2021. godine ostala je gotovo nepromijenjena u odnosu na prethodni kvartal. U odnosu na isti period prethodne godine, neto izloženost riziku se značajno povećala uslijed veće razlike vrijednosti između sredstava poslije i prije tzv. šokiranja što je za posljedicu imalo rast zahtjeva za kapitalom od cca 18%.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik od gubitka koji nastaje zbog nepovoljne promjene deviznih kurseva. Na visinu valutnog rizika utiču visina otvorene devizne pozicije u stranoj valuti (tj. valutna neusklađenost sredstava i obaveza), nepostojanost pojedinačnih deviznih kurseva i likvidnost tržišta za pojedinačne valute, što su i glavni elementi valutnog rizika.

U odnosu na prethodni kvartal zabilježen je rast zahtjeva za kapitalom uslijed veće izloženosti riziku uzrokovane većim smanjenjem EUR obaveza od sredstava. U odnosu na isti period prethodne godine zahtjev za kapitalom je niži (posljedica značajno manjih EUR sredstava).

Rizik kamatne stope

Rizik od promjene kamatne stope ili kamatni rizik je rizik od nastanka gubitka zbog promjenjivosti kamatne stope koji utiče na promjene vrijednosti kamatno osjetljivih stavki sredstava i obaveza. Glavni elementi su neslaganje perioda u kojem se kamatna stopa ponovo definiše (engl. »Repricing gap«), pomak krivulje profitabilnosti, bazični rizik i sadržane opcije u kamatno osjetljivim stavkama.

Zahtjev za kapitalom u dijelu izloženosti riziku kamatne stope manji je (cca 23,4%) u odnosu na prethodni kvartal uslijed manje vrijednosti razlike između kamatno osjetljivih obaveza i kamatno osjetljivih sredstava poslije tzv. šokiranja na dolje u odnosu na prije. Inače kamatno osjetljive obaveze su se povećale za cca 422 hiljada KM (veća najbolja ocjena tehničkih rezervi), a kamatno osjetljiva sredstva su manja za cca 210 hiljada KM (manji udjeli reosiguranja u najboljoj ocjeni tehničkih rezervi i manja ulaganja u obveznice) u odnosu na prošli kvartal.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira

Rizik promjene cijena vlasničkih vrijednosnih papira ili dioničarski rizik proizilazi iz izloženosti prema vlasničkim vrijednosnim papirima i definiše se kao osjetljivost vrijednosti sredstava i obaveza na nepovoljne promjene vrijednosti ili nepredvidljivost tržišnih cijena vlasničkih vrijednosnih papira.

Društvo nije u bitnoj mjeri izloženo dioničkom riziku, koji predstavlja finansijska ulaganja u zavisna društva i u dionice, i na 31.12.2021. godine nije zabilježena bitnija promjena u odnosu na prethodni kvartal.

Kreditni rizik

Pojam kreditnog rizika je definisan kao rizik od nastanka gubitka koji je posljedica nemogućnosti dužnika da, iz bilo kojeg razloga, ispuni svoje finansijske ili ugovorne obaveze, djelimično ili u potpunosti.

Kreditni rizici	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Reosiguranje</i>	12.519.006	13.008.543	12.282.630
<i>Finansijska ulaganja</i>	1.494.373	1.411.987	1.813.994
Tip 1	1.205.966	1.240.148	1.352.228
<i>Potraživanja</i>	170.980	392.410	73.044
<i>Finansijska ulaganja</i>	0	0	0
Tip 2	25.647	58.862	10.957
SCR_CDR	1.225.319	1.284.884	1.360.465
% u ekonom. Kapitalu	15,93 %	16,20 %	15,87 %

Zahtjev za kapitalom u dijelu kreditnih rizika se, u određenoj mjeri, smanjio u odnosu na prethodni kvartal, prvenstveno u segmentu, kreditnih rizika tipa 1 u reosigurateljnem dijelu i u okviru tipa 2 (smanjenje potraživanja). Smanjenje izloženosti u reosiguravajućem dijelu posljedica je, prije svega, smanjenja ukupne izloženosti prema trećim stranama.

U odnosu na isti period prošle godine izloženost kreditnim rizicima je manja takođe zbog manje izloženosti u finansijskom dijelu (manja novčana sredstva) uz određeni rast izloženosti u dijelu reosiguranja i ostalim potraživanjima u tipu 2.

Rizici neživotnih osiguranja

Osiguravajući rizici su rizici od nastanka gubitka ili nepovoljne promjene u vrijednosti osiguravajućih obaveza uslijed neodgovarajućih premija i pretpostavki, uvažavanih u obračunu osiguravajuće-tehničkih rezervisanja. Društvo preuzima osiguravajuće rizike prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, koji predstavljaju osnovnu djelatnost Društva.

Obaveze iz poslova neživotnih osiguranja	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020	Promjena indikatora	Promjena indikatora
	1	2	3	1/2	1/3
Vprem	8.327.116	8.428.982	8.553.238	▼	▼
Vres	3.818.003	3.693.123	3.656.156	▲	▲
Premijski i rizik rezervi	2.383.614	2.359.747	2.403.711	▲	▼
Rizik odsustajanja	308.365	398.209	375.492	▼	▼
Rizik katastrofe	1.766.015	1.589.113	1.589.113	▲	▲
Divezifikacija	-1.141.329	-1.164.741	-1.150.555	▲	▲
SCR_NL	3.316.664	3.182.328	3.217.760	▲	▲

Ukupni zahtjev za kapitalom neživotnih osiguranja, na kraju 2021. godine povećao se, u odnosu na prethodni kvartal najviše zbog rasta izloženosti rizicima katastrofe (veća izloženost kod osiguranja kredita i letjelica). U odnosu na prethodnu godinu, zahtjev za kapitalom veći je također uslijed veće izloženosti, prije svega, naprijed navedenim katastrofalnim rizicima.

Rizici katastrofe

Najveće promjene zabilježene su uslijed porasta broja osiguranih osoba i većih suma osiguranja za slučaj smrti kod rizika koncentracije osiguranja nezgode.

INDIKATORI neživotnih osiguranja	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020	Promjena indikatora	Promjena indikatora
	1	2	2	1/2	1/3
Non-life catastrophe risk - Summary					
Natural catastrophe risk	1.473.990	1.396.628	1.396.628	▲	▲
Windstorm	1.081.508	1.000.511	1.000.511	▲	▲
Earthquake	12.537	14.175	14.175	▼	▲
Flood	918.376	894.401	894.401	▲	▲
Hail	399.271	386.516	386.516	▲	▲
Subsidence	0	0	0	▶	▶
Catastrophe risk non-proportional property reinsurance	0	0	0	▶	▶
Man-made catastrophe risk	972.453	757.432	757.432	▲	▲
Motor vehicle liability	195.583	195.583	195.583	▶	▶
Marine	210.000	210.000	210.000	▶	▶
Aviation	300.000	25.000	25.000	▲	▲
Fire	832.491	698.188	698.188	▲	▲
Liability	58.913	40.070	40.070	▲	▲
Credit & Suretyship	277.127	40.659	40.659	▲	▼
Other non-life catastrophe risk	22.270	31.723	31.723	▼	▼
Total Non-life catastrophe risk after diversification	1.766.015	1.589.113	1.589.113	▲	▲

Rizici zdravstvenog osiguranja

Obaveze iz poslova zdravstvenih osiguranja	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020	Promjena indikatora	Promjena indikatora
	1	2	3	1/2	1/3
Vprem	679.739	793.710	589.642	▼	▲
Vres	121.447	131.169	130.113	▼	▼
Premijski i rizik rezervi	162.709	174.872	155.216	▼	▲
Rizik odsustajanja	15.796	9.714	8.042	▲	▲
Rizik katastrofe	1.576.784	1.058.265	1.058.265	▲	▲
Divezifikacija	-114.880	-118.385	-106.295	▲	▼
SCR_HLT	1.625.378	1.115.021	1.107.394	▲	▲

Ukupni zahtjev za kapitalom zdravstvenih osiguranja (sličnih neživotnim osiguranjima) značajno je veći nego na kraju prethodnog kvartala i u odnosu na prethodnu godinu (rast izloženosti katastrofalnim rizicima uslijed većeg broja osiguranih osoba i suma osiguranja).

Rizici životnih osiguranja

U segmentu životnih osiguranja iako ne pruža usluge osiguranja, Društvo se izlaže riziku životnih osiguranja u dijelu renti neživotnih osiguranja koje se zbog sličnih karakteristika smatraju dijelom životnih osiguranja prema S2 režimu.

Najbolja ocjena rezervi_životna osiguranja

BE Technical provisions_Life	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	332.994	343.873	373.526

U odnosu na prethodni kvartal došlo je do smanjenja najbolje procjene tehničkih rezervi uslijed isplata renti u posmatranom periodu.

Zahtjevi za kapitalom_životna osiguranja

Obaveze iz poslova životnih osiguranja	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020	Promjena indikatora	Promjena indikatora
	1	2	3	1/2	1/3
BEL - rente	0	0	0	▶	▶
BEL- isključujući Health, Index – i unit-linked	346.313	357.628	388.810	▼	▼
BEL- Index – i unit-linked	0	0	0	▶	▶
SCR_life	10.098	10.426	11.330	▼	▼

U odnosu na prethodni kvartal nije zabilježena bitnija promjena zahtjeva za kapitalom dok je u odnosu na prošlu godinu izloženost rizicima manja uslijed isplata renti u posmatranom periodu.

Likvidnosni rizici

Likvidnosni rizik je rizik nastanka gubitka ako Društvo nije sposobno podmiriti sve dospjele finansijske obaveze i obaveze koje nastaju u slučaju pojave većih šteta, odnosno ako je prisiljeno da obezbjeđuje potrebna sredstva sa znatno većim troškovima od uobičajnih.

Društvo, prati rizik likvidnosti putem praćenja regulatornog koeficijenta likvidnosti i praćenjem tzv. sekundarnih indikatora likvidnosti: udio likvidnih sredstava u neto osiguravajućim-tehničkim rezervama i udio likvidnih sredstava u ukupnim obavezama Društva.

Parametri za izračun regulatornog koeficijenta likvidnosti definisani su Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje i reosiguranje Agencije za osiguranje Republike Srpske. Izračun sekundarnih indikatora likvidnosti zasniva se na jedinstvenoj metodologiji za definisanje likvidnih sredstava Grupe Triglav. Definisanje stepena likvidnosti finansijskih sredstava zasniva se na pravilima definisanja hijerarhije fer vrijednosti u tri nivoa: 1. vrednovanje na osnovu kotiranih cijena na funkcionalnim tržištima, 2. vrednovanje na osnovu cijena zasnovanih na javno dostupnim tržišnim podacima i 3. vrednovanje na osnovu cijena koje nisu dostigle gore navedene standarde.

INDIKATORI LIKVIDNOSTI	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020	Promjena indikatora	Promjena indikatora
	1	2	3	1/2	1/3
Indikatori operative likvidnosti					
Količnik likvidnosti po lokalnoj regulativi_non-life	2,14	2,86	2,94	▼	▼
Indikatori sekundarne likvidnosti					
Likvidna sredstva/ neto OTR_non-life	79,30%	89,85%	85,21%	▼	▼
Likvidna sredstva/ Obaveze_non-life	46,87%	46,09%	49,92%	▲	▼

Likvidnost Društva je još uvijek na zadovoljavajućem nivou. Društvo je u februaru 2021. godine izradilo Program mjera za rješavanje ugrožene likvidnosti. Program se precizno provodi i detaljno prati, te likvidnost Društva nije ugrožena. Plan likvidnosti se izrađuje na mjesečnom nivou, do 10. u mjesecu za tekući mjesec te se detaljno planira odliv sredstava po osnovu plaćanja obaveza iz poslova reosiguranja. Imajući u vidu navedeno, likvidnost Društva nije ugrožena u posmatranom periodu.

U odnosu na prethodni kvartal i prošlu godinu došlo je do smanjenja regulatornog koeficijenta likvidnosti uslijed značajno manjih novčanih sredstava na računima.

Operativni rizici

Operativni rizik nastaje uslijed nedostataka ili grešaka (namjernih ili nenamjernih) u radu internih procesa, kontrola, sistema i ljudi ili vanjskih događaja. Definisanje takođe obuhvata informacijske rizike, procesne pravne rizike, rizike usklađenosti, te rizik postupanja i modelski rizik, a ne obuhvata strateške rizike, kao ni sve rizike od gubitka ugleda (reputacijske rizike). U operative rizike izuzetno mogu pripadati i rizici od strateških odluka, ali samo u slučajevima kad su usvojene strateške odluke neusklađene sa zakonodavstvom, regulatornim propisima, internim pravilima ili etičkim normama. Operativni rizik uključuje i rizik neodgovarajućeg planiranja, uspješnog provođenja projekata i efikasnog izvođenja izdvojenih poslova.

Operational risk	Total capital requirement			Index	Index
	31.12.2021	30.9.2021	31.12.2020		
	1	2	3	1/2	1/3
Total capital requirement for operational risk	355.115	342.173	322.994	▲	▲

Zahtjev za kapitalom Društva u dijelu operativnih rizika je u određenoj mjeri porastao u odnosu na prethodni kvartal kao i u odnosu na prethodnu godinu uzrokovan prije svega većim rezervama šteta neživotnih osiguranja (cca 430 hiljada KM) što se odrazilo na zahtjeve bazirane na tehničkim rezervama.

17. SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE

U 2021. godini Društvo ima zaključene ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvom Triglav Re d.d. (kreditni rejting A), matičnim društvom Zavarovalnica Triglav d.d. (kreditni rejting A), ugovor o reosiguranju domaće autoodgovornosti, uključujući podlayer zelene karte sa Bosna Re (kreditni rejting BBB-) i ugovor o reosiguranju zelene karte koji je zaključio Biro zelene karte u ime svojih članica sa reosiguravačem Bosna Re a.d. Sarajevo.

Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja predviđena je obaveza Društva da prije preuzimanja rizika u osiguranju, odnosno prije potpisivanja ugovora o osiguranju (polise) prikupi neophodne elemente za ocjenu rizika. U slučaju da se radi o riziku sa maksimalno mogućom štetom koja prelazi maksimalni samoprdržaj Društva, obaveza je da utvrdi visinu u samoprdržaju i višak rizika koji se prenosi u saosiguranje i/ili reosiguranje. Za rizik osiguranja od autoodgovornosti propisana je najniža visina pokrića, uz mogućnost da se polisom osiguranja može ugovoriti veći iznos pokrića, u našoj zemlji po domaćim propisima, a u inostranstvu po propisima zemlje u kojoj se šteta (udes) dogodi. Kod ostalih vrsta osiguranja zavisi od sume osiguranja i drugih obilježja rizika koji su predmet procjene lica koja rade na poslovima osiguranja, procjeni i likvidaciji šteta, a po potrebi i drugih stručnih lica koja se mogu angažovati kao spoljni saradnici.

Prilikom ugovaranja i zaključivanja ugovora o osiguranju, u zavisnosti od vrste rizika i visine sume osiguranja, odnosno osigurane sume, vrši se analiza preuzetih rizika i procjena maksimalno moguće štete po vrstama osiguranja i tarifama premija, procjena izloženosti osiguranim opasnostima, intenziteta moguće štete, klase opasnosti, klase zaštitnih mjera i drugih mjera zaštite i preventivnih mjera.

Radi bolje zaštite sopstvenog kapitala i portfolija i lakšeg pokrića šteta u slučaju nastanka većih rizika, Društvo je izvršilo reosiguranje određenih vrsta rizika u zemlji i rizika u inostranstvu po osnovu međunarodne zelene karte autoodgovornosti u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja i poslovnom politikom Društva radi boljeg pokrića viškova rizika i većih rizika u okviru samoprdržaja Društva.

Visina utvrđenog samoprdržaja Društva u skladu je sa načelima aktuarske struke i struke osiguranja te je u skladu sa definisanim limitima samoprdržaja u zaključenim ugovorima o reosiguranju. Reosiguranje i saosiguranje nepokrivenih viškova rizika Društvo je vršilo pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja. Nepokriveni viškovi rizika iznad maksimalnog samoprdržaja obezbjeđivani su zaključivanjem ugovora o reosiguranju.

Politika reosiguranja i saosiguranja je opravdana i dosljedno se sprovodi.

18. PODACI O KORIŠĆENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	Vrsta (Oblik ulaganja)	Dozvoljeni %	Iskorišteni iznos za pokriće ZTR	Ostvareni %
1	Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska	bez ograničenja	5.752.198	44,17%
2	Obveznice i druge dužničke HOV koje je izdala jedinica lokalne samouprave u RS, odnosno BiH	do 35%, a po jednom emitentu do 10%	524.269	4,03%
3	Akcije kojima se trguje na slobodnom berzanskom tržištu u RS, odnosno BiH	do 10%, a po jednom emitentu do 5%	15.620	0,12%
4	Nekretnine i druga prava na nekretninama	do 40%, a u jednu nekretninu odnosno u više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20%	1.094.622	8,41%
5	Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno BiH	do 50%, a u jednu banku do 20%	1.705.000	13,09%
6	Sredstva na računima društva za osiguranje	do 10%, a u jednu banku do 5%	1.302.192	10,00%
7	Prenosna premija koja pada na teret reosiguravača	do 10%, a preko 10% u skladu sa odlukom Agencije	615.943	4,73%
8	Rezerve za štete koje padaju na teret reosiguravača	U skladu sa odlukom Agencije	2.012.080	15,45%
Ukupno			13.021.924	100,00%

19. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Društvo poštuje osnovna načela korporativnog upravljanja, koja se zasnivaju na transparentnosti poslovanja, jasno razrađenim procedurama za rad organa koji donose važne odluke, izbjegavanju sukoba interesa, efikasnom sistemu unutrašnje kontrole i efikasnom sistemu odgovornosti.

Akcionar Društva ima pravo na upravljanje Društvom učešćem i glasanjem na Skupštini akcionara, kao i pravo na pravovremeno i redovno dobijanje relevantnih informacija o akcionarskom društvu, uključujući i pravo pristupa pravnim aktima i drugim dokumentima i informacijama Društva.

Društvo obezbjeđuje pravovremeno objavljivanje i javnost svih materijalno značajnih informacija u vezi sa Društvom, uključujući finansijsku situaciju, poslovanje, vlasništvo i upravljanje Društvom.

Članovi uprave i odbora vrše svoje funkcije u najboljem interesu akcionarskog društva i u vođenju poslova postupaju s pažnjom dobrog privrednika, te poštuju obaveze povjerljivosti podataka.

Dužnosti, nadležnosti i ovlaštenja odbora i uprave su jasno definisani i razdvojeni.

20. SPISAK USLOVA I TARIFA

Pregled uslova po vrstama osiguranja	
1	OSIGURANJE NEZGODE
	Opšti uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)
	Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti ugovarača osiguranja od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za porodično osiguranje od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje penzionera od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja i smrti uslijed bolesti
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba koje službeno putuju od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje davatelja krvi od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje članova planinarskih organizacija od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za dobrovoljno osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja koje se pri rekreaciji služe žičarama, vučnicama i uspinjačama
	Dopunski uslovi za osiguranje pretplatnika od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje potrošača od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje komitenata banaka od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje gostiju hotela i lječilišta te kupača na javnim kupalištima od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje turista i izletnika od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje posjetitelja kulturnih, umjetničkih, sportskih i drugih priredbi te posjetitelja prirodnih i kulturnih znamenitosti od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja koje pri rekreaciji koriste iznajmljena rekreacijska sredstva
	Posebni uslovi za osiguranje učenika srednjih škola i studenata od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje djece od posljedica nesretnog slučaja do okončanog osnovnog školovanja
	Dopunski uslovi za osiguranje studenata za vrijeme boravka u inostranstvu od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje letačkog osoblja i putnika u vazdušnom prometu pri upravljanju i vožnji letjelicama i drugim vazdušnim plovilima od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba pri obavljanju sportskih aktivnosti od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja pri obavljanju dobrovoljne vatrogasne djelatnosti
	Dopunski uslovi za osiguranje članova lovačkih i ribolovnih organizacija od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje vozača, putnika i radnika pri upravljanju i vožnji motornim i drugim vozilima od posljedica nesretnog slučaja

	Uslovi za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja osim putnika u vazдушnom saobraćaju
	Uslovi za obavezno osiguranje putnika u javnom prevozu
	Opšti uslovi za osiguranje vozača za štetu zbog tjelesnih povreda (AO plus)
2	ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
	Opšti uslovi za osiguranje putnika za vrijeme puta i boravka u inostranstvu
3	OSIGURANJE VOZILA KOJA SE KREĆU PO KOPNU, OSIM VOZILA KOJA SE KREĆU PO ŠINAMA
	Opšti uslovi za osiguranje automobilskog kaska
	Uslovi za kasko osiguranje uz AO polise - kasko sudar i kasko sudar plus
	Dopunski uslovi za osiguranje dodatne opreme, prtljaga, zbirke uzoraka trgovačke robe i drugih stvari u vozilima
	Dopunski uslovi za osiguranje strojeva od loma
5	OSIGURANJE VAZDUHOPLOVA
	Opšti uslovi za kasko osiguranje dronova
7	OSIGURANJE ROBE U PREVOZU
	Opšti uslovi za osiguranje robe u kopnenom prevozu
8	OSIGURANJE IMOVINE OD POŽARA I PRIRODNIH SILA
	Opšti uslovi za požarno osiguranje
	Posebni uslovi za požarno osiguranje zaliha na flotantnoj osnovi
	Posebni uslovi za požarno osiguranje na novu vrijednost
	Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na dogovorenu novu vrijednost
	Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na dogovorenu vrijednost
	Klauzula za osiguranje od opasnosti zemljotresa
9	OSIGURANJE OD OSTALIH ŠTETA NA IMOVINI
9	Opšti uslovi za osiguranje kuća i stanova
	Opšti uslovi za osiguranje mašina od loma
	Zbirka klauzula za osiguranje mašina od loma
	Opšti uslovi za osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva
	Klauzula za osiguranje novca za vrijeme prenosa ili prevoza
	Opšti uslovi za osiguranje stakla
	Uslovi za osiguranje stakla uz AO polise
	Uslovi za kombinovano osiguranje domaćinstva
	Posebni uslovi za osiguranje objekata u izgradnji
	Posebni uslovi za osiguranje objekata u montaži
	Opšti uslovi za osiguranje računara
	Zbirka klauzula za osiguranje računara
10	OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ZA MOTORNA VOZILA
	Uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
	Uslovi za osiguranje odgovornosti drumskog prevoznika za štete na robi primljenoj na prevoz
11	OSIGURANJE OD GRAĐANSKE ODGOVORNOSTI ZA VAZDUHOPLOVE
	Uslovi za osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima
	Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti vlasnika ili korisnika drona za štetu nanесenu trećim licima

12	OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ZA PLOVILA (morska, jezerska, riječna i kanalska plovila)
	Uslovi za osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
13	OSIGURANJE OD OPŠTE GRAĐANSKE ODGOVORNOSTI
	Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti
	Opšti uslovi za osiguranje proizvođačeve odgovornosti za proizvode
	Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti advokata
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti agencija za zaštitu ljudi i imovine
	Uslovi za osiguranje od odgovornosti ljekara
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti notara
	Opšti uslovi za osiguranje od odgovornosti Društva za posredovanje u osiguranju
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti posrednika za nekretnine
	Opšti uslovi za osiguranje projektantske odgovornosti
	Uslovi za osiguranje od odgovornosti revizijskih društava
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti stečajnog upravnika i likvidatora
	Posebni uslovi za osiguranje stalnih sudskih vještaka od profesionalne odgovornosti
14	OSIGURANJE KREDITA
	Opšti uslovi osiguranja od rizika nenaplate potraživanja
15	OSIGURANJE GARANCIJA
	Opšti uslovi za osiguranje garancija
	Posebni uslovi za osiguranje dobrog izvođenja preuzetih obaveza izvođača radova ili usluga
	Opšti uslovi za osiguranje jemstva - produžene garancije motornih vozila
16	OSIGURANJE OD RAZLIČITIH FINANSIJSKIH GUBITAKA
	Opšti uslovi za osiguranje prekida u radu zbog požara
17	OSIGURANJE TROŠKOVA PRAVNE ZAŠTITE
	Opšti uslovi za osiguranje pravne zaštite u vezi sa upotrebom motornog vozila
	Uslovi za osiguranje zaštite bonusa uz AO polise
18	OSIGURANJE POMOĆI
	Opšti uslovi za osiguranje automobilske asistencije
99	All risk osiguranje
	Opšti uslovi za osiguranje imovine i prekida rada od svih rizika - „All risks Osiguranje“
	Dodatni uslovi za osiguranje imovine i prekida rada od svih rizika - „All risks Osiguranje“ na novu vrijednost